ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհրիտյէ 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄԲՕԼ ԻՉԻՆ

Բիր սենէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իւճրէթի օլունաճագլար իչիւն

Բիր սենէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԷԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՑԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Բէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճի սահիֆէյէ . . 3 ղր
Յիւնճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԽԻԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումիւրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղրշ.
Յիւնճիւ սահիֆէյէ . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր ։
Մէքթուպը նաֆիլայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ սէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ ։

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 18 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ իչիւն, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէյի մէքթուպլըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր ։

ԱՍԻԹԱՆԷ 1 ՄԱՅԻՍ

ԿԻՐԻՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Էվվէլքի կիճէ տախի վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթը Մապէյնը Միւլիւքեանէտէ ագտը էնճիւմէնը մէշվէրէթ իհմալքլէրի կիպի, տիւն իճնէ մէճլիս ագտ իթմիշլէր վէ պագը մէսաիլը մուհիմմէ իւզէրինէ միւզաքէրէ իյլէմիշլէր տիր ։

—

Իչիտիլտիկինէ նէզարէն Էրքեանը հարպ իւմէրասընտան պիր հէյէթը մախսուս՝ Գարատէնիզտէն Ֆասրա քէօրֆէզինէ գատար Ասիաի Օսմանի հուտուտընը տէվր ու մուայէնէյէ չըգաճագ վէ իսթիհքեամաթ ինշաասընա էլվէրիշլի էն միւթենա նօգթալարը թաեին իտէճէք իմիշ ։

Հէյէթը մէզգիւրէյի Թէշքիլ իտէճէք իւմէրանըն ինթիխաապընա եազընտա պաշլանաճագ վէ պու խըտմէթը մուհիմմէնին իֆասընա մայիս սօնլարընտա պէտ օլընաճագ իմիշ։

—

Վիէննատան վարիտ օլան Թէլէկրաֆլարտա կէօրէ, Հէրսէք էհալիսի հալա ասքէր եազըլմա գանունընա իթաաթ կէօսթէրմէմէ գարար վէրմէմիշ տիր ։ Բօսօրի գարիյէսի էհալիսի՝ ասքէր եազըլմագտան իմթինա իթտիքլէրի իչիւն ասքէրին միւտախէլէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր։

Ասաքիրտէն պիր միւլազիմ իլէ պիր անճը նէֆէրի եարալանմըշլար վէ ասիլէրտէ 7 քիշի Թէլէֆ վէրմիշլէր տիր ։

Մայիսին 3իւնտէ պին պաշը Թալիֆօտա՝ Օթանեէվիչին շիմալ Թարաֆընտաքի ասիլէրի պասմըշ վէ անլէրի Գարատաղա գատար կէրի բիւսկիւրթմիւշ տիր ։ Մէրգումն ասիլէր՝ Գարատաղա կիրինճէ, սիլահլարը էլլէրինտէն ալընմըշ տըր ։

Բօսօրիտէ ասայիշ էհնիտէն Թէէսսիւս իթմիշ տիր։

—

Վիէննատան Թայմս կազէթասընա քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆտա նազարէն՝ Պուլկարիսթան բրէնսի՝ պագը կազէթալարըն րիվայէթի կիպի Տարմշթատա տէյիլ անճագ Բէթերսպուրկտա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Բրէնսը միւշարիլէյհին Զարա իճրա իթտիկի պու վիզիթասընըն սէպէպի հէնուզ մալիւմ օլմատըղընտան, աթանըզ զուհուր իտէն շու ազիմէթէ միւխթէլիֆ մանալար վէրիլիյոր ։ Պուլկարիսթանըն հալինի պիլտիրմէք վէ միւշավիրլէրի պուլունան հէյէթը միւտիրանըն աճվալինի արզ իյլէմէք իւզրէ իքի սէնէ ազէմ փամիլեասընը զիյարէթէտէ պիր վէսիլէ պուլմուշ իտի ։

Պուլկարիսթան հէյէթանընըն պէօյլէ պիր չիտտէթլի զէմանընտա Բէթէրսպուրկա Թէճավիւզը զիյարէթ իթմէյէ բէք չօգ մանալար վէրիլէպիլիր ։ Ֆիլհագիգա միւշարիլէյհ բրէնսին Բէթէրսպուրկա ազիմէթի Թալիմաթ ալմագ վէ հիչ հաճէթտէ Րուսիա տէվլէթինտէն իսթիմտատ Թալէպ իյլէմէք մագսատընտան իլէրու կէլտիկի պէտիհի տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ Շարգի Րումէլի վալիսի Ալէգօ բաշանըն մէմուրիյէթը էննէպիյէյէ կիթմէսինէ միւսաատէ իթմէյիպ, անճագ իքի այ գատար Թէրսաատէթտէ իգամէթ իթմէսինէ մուվաֆագաթ պույուրմուշլար տըր։

Ալէգօ բաշանըն հիյնը զայպուպէթինտէ, տախիլիյէ միւտիրի մուվագգաթէն իճրաի վէքեալէթ իտէճէք տիր ։ Մամաֆիհ միւտիրը մումաիլէյհ՝ վալի բաշանըն ավտէթինէ գատար հէյէթը մէմուրինտէ հիչ պիր Թէպտիլաթ իճրա իթմէյէճէք տիր ։

—Ալիյէ Նազըրը Ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրի՝ Նամըզաճ օլտուղունտան պիր գաչ կիւնտէն պէրու օտասընտան չըգամամըշ տըր ։

—Չէթինէէ Օսմանը սէֆարէթխանէսի պաշ Թէրճէմանը Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի պիր աղնամիզաճ օլտուղունտան, Թէպտիլ ապ ու հավա զըմնընտա կէլէճէք հաֆթա մէզգունէն Տէրսաատէթէ կէլէճէք տիր ։

—Պու սէնէ Քէօթահիաենըն հէր կէօնա աֆէթտէն մասուն օլտուղը վէ հէր Թարաֆտա ֆէյզ ու պէրէքէթին եիւզ կէօսթէրմէկէ պաշլատըղը օլ Թարաֆտան եազըլան պիր մէքթուպտան անլաշըլմըշ տըր ։

—Շէհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրինին հիմէմը ալիյէլէրի իլէ Բէյօղլունա կէլէճէք սուլըն մաքինասը՝ հավա միւսաիտ օլտուղը հալտէ պու կիւն Քեաղըտխանէտէ ինթիհան իտէճէք հէյէթ հուզուրընտա իշլէթտիրիլմէէ պաշլանաճագը իչիտիլմիշ տիր ։

—Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ ալթընճը սընըֆ շակիրտանը՝ էվվէլքի կիւն նէզաքաթ (բուսաբանուքիւն) ամէլիյաթը իչիւն մուալլիմլէրի իլէ պէրապէր Բէյգօզա կիթմիշլէր տիր ։

—Րումի ապրիլին 11ինճի բազար իրթէսի կիճէսի սաաթ 3 ½ րատտէլէրինտէ Աստանատա չիտտէթլիճէ պիր հարէքէթը արզ վուգու պուլտուղու վէ ֆագաթ հիչ պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլմատըղը մահալլի կազէթասընտա օգունմուշ տըր ։

—Էվվէլքի կիւն սաաթ 8 պուչուգ գարարլարընտա Սթամպօլտա ֆաթիհ ճիվարընտա Մօլլա Զէյրէք մահալլէսինտէ պօշ պիր խալամ խանէսինտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզգիւր խանէ միւհթէրէգ օլմուշ տըր ։

—Բէյօղլունտա Թաշ գըշլանըն պիր տիվարը բէք Թէհլիքէլի սուրէթտէ չաթլամըշ վէ եըգըլմայա մայիլ պիր հալէ կէլմիշ օլտուղունտան, 120.000 ղրշ. մէսարիֆ իլէ Թամիր իտիլէճէք իմիշ ։

—Բէրլին աճանսընըն իֆատէսինճէ Րուսիայա Թէրք իտիլէն մահալլէրտէն հիճրէթ իթմիշ վէ իտէճէք օլան մուհաճիրինին պատէզին Րուսիայա ավտէթլէրի մէմնու օլտուղու պու քէրրէ Րուսիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան իլան իտիլմիշ տիր ։

—Իտարէի Մախսուսէ գումբանեասը՝ մէվսիմ միւնասէպէթիյլէ Աստալարա չըգմըշ օլան էհալիյէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, պիր իքի կիւնտէն պէրու մէզգիւր Թարիֆէ զայէթ չապուգ կիտէր պիր վաբօր Թաեին իթմիշ օլտըղը կիպի, եազընտա պէօյլէ պիր գաչ վաբօր տահա Թաեին իտէճէյի իշիտիլմիշ տիր ։

—Բիր վագիթտան պէրու Սէլանիքտէ գայիմ պուլունան տիվանը հարպ հէյէթի՝ օրատա վիւճուտա պուլմասընա լիւզում կէօսթէրէն էսպապը էլէվէվ միւնտէֆի օլմասընտան տօլայը եազընտա իլղա գըլընաճագ տըր ։

—Լարիսատա նէշր օլունան Էնտիբէնտանս կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, շէհրը մէզգիւր բօլիսի հէնուզ Սթամպօլտան կիթմիշ օլան պիր էրմէնիյի Թէվգիֆ իթմիշ տիր ։ Շախսը մէրգում 16 գալպ ինկիլիզ լիրասը սիւրմիւշ տիր ։ Մէրգումուն րէֆիգլէրինտէն իքի էշխաս տախի Թէրտէպէթ օլունմըշ տըր ։

—Բարիզտէն կէլէն պիր մէքթուպտա մաքէմմէլունիյէ օգունտուղունա կէօրէ, Մ. Ժօրժ Զարիֆի խալյիտէն խայըր էյլէմիշ օլուպ, հէքիմլէր եիրմի կիւնէ գատար իճրաի սեյեահաթ իտէպիլէճէքլէրինի քէնտիսինէ պիլտիրմիշ օլտուղլարընտան, զաթը մումաիլէյհին մահը հալին սօնլարընտա տօղրու Սթամպօլա կէլմէսի մէմուլ տըր ։

—Աստանատա նէշր օլունան Սէյհան կազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, վալիի վիլայէթ Ալէտին բաշա հազրէթլէրինին հիմէմաթը իլէ մուգատտէմա Լոնտրայա սիբարիշ իտիլմիշ օլան գըրատաթ մաքինալարը պու քէրրէ Մէրսին իսքէլէսինէ չըգարըլըպ, Աստանայա նագլինէ միւպաշէրէթ օլունմըշ տըր ։

Բէզգիւրէ մէզգիւր կազէթասը օգունտուղունա կէօրէ, միւլքէթը մէզգիւրէ տախիլինտէ, Գարսաա վէ Միսիսէ չիթտէլիքինէ օլարագ պիր հարէքէթը արզ վուգու պուլուպ 9 սանիյէ գատար իմթիտատ իթմիշ իսէ տէ, պիր կէօնա սագաթլըգ զուհուրա կէլմէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

(Պու սապահ կէլէն Թէլէկրաֆլար)

Լօնտրա 12 մայիս

Մէճլիսը մէպուսան՝ տիւնքի իճթիմաընտա, Իրլանտատա վուգու պուլան ճինայէթլէրին մէնի խուսուսընտա Մ. Կլատսթօնըն արզ իթտիկի եէնի պիր լայէհայը պէրինճի գըրաաթտա 22 րէյէ գարշը 327 րէյ իլէ գապուլ իթմիշ տիր ։

Ֆէվգալատէ չէտիտ իւլ մէալ օլան մէզգիւր լայէհանըն ահքեամընա Թէվֆիգան, հէյէթը տատուլըն (ժիւրի, հէյէթի գատաուրէ) մուավէնէթի օլմագսըզըն ճինայաթը մուհաքէմէ իթմէկէ մէմուր պիր գօմիսիօնը մախսուս Թէշքիլ օլունաճագ, վէ հիւքիւմէթ կէրէք Իրլանտալը օլսուն վէ կէրէք էճնէպի պուլունսուն, սօգագլարտա վէ խանէլէրտէ կէճէ վէ կիւնտիւզ շիւպհէլի էշխասը Թէվգիֆ իտէճէք, վէ պիլճիւմլէ իճթիմալար վէ ճէմիյէթլէրի մէն վէ միւնասիպ կէօրտիւքտէ կազէթալարը տա լաղվ իյլէյէճէք տիր ։

Քեաֆֆէի Լօնտրա կազէթալարը՝ պու լայէհայը Թագտիր ու Թասվիպ իտիյօրլար ։

Աժանս Րէութէր

Աթինա 11 մայիս

Ինկիլիզ բրէնսլէրի՝ պու կիւն պուրայա մուվասէլէթ իթմիշլէր տիր ։ Գըրալ մայէթինտէ Ամիրալ Սահինիս, վէ սէրայ միւշիրի, վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Մ. Ֆօրտ վէ սէֆարէթ քեաթիպի Մ. Կրէյվիլ պուլունտուղու հալտէ, Բիրէ լիմանընա ազիմէթլէ բրէնսլէրի իսթիգպալ իթմիշ տիր ։

Ինկիլիզ բրէնսլէրի Եունանիսթանտա միւտտէթը իգամէթլէրինտէ գըրալա միւսաֆիր օլտուգլարընտան, պու ագշամ գըրալ սէրայընտա քէնտիլէրինէ պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք վէ Թեաթրօ օյունու իճրա օլունաճագ տըր ։

Սիւֆէրա վէ պէօյիւք մէմուրլար վէ միւթէպէրան՝ մէզգիւր զիեաֆէթ իլէ Թեաթրօտա հազըր պուլունաճագլար տըր ։

Աթինա 11 մայիս

Ինկիլթէրրա տօնանմասը Գօրֆուլա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։

Վիէննա 11 մայիս

Էքսէր Վիէննա կազէթալարը՝ Ավստրիա տէվլէթինին Բօսնա վէ Հէրսէքտէ իսթիհքեամ ինշաասընտան իսէ, Գըրագօվիչտա վէ Բուսիա հուտուտունտա իսթիհքեամ ինշա իթմէսի միւրէճճահ օլտուղունու պէեան իտիյօրլար ։

Լօնտրա 12 մայիս

Իրլանտանըն միլլի կազէթալարը՝ Իրլանտա իչիւն խուսուսի պիր բարլամէնթօ Թէշքիլինտէն պաշգա Ինկիլթէրրանըն Իրլանտա իլէ չարէի իթթիլաֆը պուլունմատըղընը պիլ իթթիֆագ պէեան իթմիշլէր տիր ։

Մ. Կօշէն եէնիտէն պիր նութգ իրատ իտուպ, Մ. Կլատսթօնըն Իրլանտա բօլիթիգասընա տայիր խէվֆ ու շիւպհէ պէյան իլէմիշ տիր։

Լօնտրա 12 մայիս

Թայմս կազէթասը՝ պու սապահ չըգան նիւսխէսինտէ տէէօր քի. հիւքիւմէթ՝ Իրլանտա իչիւն եէնիտէն Թէտապիրը զէճրիյէ գանունը Թէքլիֆ իտէճէք տիր ։

Գանունը մէզգիւր մուճիպինճէ՝ գատըլարըն պուլունան մահալլէրտէ ժիւրի (հէյէթի գատաուրէ) հէյէթի պուլունմայարագ մէհաքիմ Թէշքիլ օլունաճագ տըր։ Մուգիմ օլմայան էճնէպիլէր Թարտ ու Թէպիտ օլունաճագլար տըր ։ Խաֆի ճէմիյէթլէր վէ էֆքեարը ումումիյէի հէյէճանա կէթիրէն կազէթալար Թէքտարէն իլղա գըլընաճագ տըր ։

Թէտապիրը մէզգուրէ 3 սէնէ միւտտէթլէ մէրի իւլ իճրա օլաճագ տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մեծամեծ կէօրէ, Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Եսայի Սրբազան Հազրէթլէրի, Համբարձում Եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ կէլէճէք բէնչէնպիհ կիւնիւ Ս. Փրկիչ մանասթըրընտա Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս իտէճէք տիր ։

—

Վարժական խորհուրդըն պու սապահ Բաթրիգխանէտէ իճթիմա իթտիկի իչիտիլմիշ տիր ։

—

Սիւլեյմանիյէ խանէտանընտան Մինասեան Ալիքսան Էֆէնտի պիր այտան պէրու Տէրսաատէթտէ պուլունտուղը հալտէ, չըգան բազար էրթէսի կիւնիւ մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ ու ավտէթ իթմիշ տիր ։

—

Բէնչէնպիհ կիւնիւ Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնըն իւչ այլըգ ընդհ. ժողովը սաաթ 8ոէ Գալաթատաքի Կեդր. վարժարանտա Տիկին Վ. Երկանեանըն մուավինէթ Ատենապետութիւնը Թահթընտա ագտը իճթիմա իթուպ, 40տան զիեատէ Երեսփոխանուհի հազըր պուլունմուշ տըր ։

Էվվէլա մուամէլաթը գալէմիյէ իճրա օլունըպ, Ընկերութիւնըն սօն 3 այլըգ մուհասէպէսի վէ պատէհու րաբօրթօսը գանաաթպախշ Տիկին Մաննիկ Տավութեան Թարաֆընտան գըրաաթ օլունմուշ տըր ։

Պունու միւթէաքըպէն միւթէսավվէր օլան բիւտճէ իւզէրինէ միւզաքէրէ ճէրէեան իթտիքտէն սօնրա, պագը Երեսփոխանուհիլէրին կէօստէրմիշ օլտուղլարը իսթիֆալար իթթիֆագը արա իլէ րէտտ օլունմուշ վէ եէնիտէն տավէթնամէ եազըլմասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր ։

Իշպու իճթիմատէ տէօրթ եէնի Երեսփոխանուհի տախի ինթիխապ օլունմուշ տըր ։

—

Ա. Զ. Դ.

Միացեալ Ընկերութեանց վարժարաններուն համար վարժուհի մը կ'փնտռուի չափաւոր ամսականաւ ։ Փափաքողք պարտին դիմել Միացեալ ընկերութեանց գըրասենեակը, Ղալաթիա, Կեօչէ-Օղլու խան թիւ 13 ։

30 Ապրիլ 1882

—

ՃԷՎԱՊԱ ՃԷՎԱՊ

Մանչէսթր կազէթասընըն կէօյա պիզէ ճէվապ օլարագ Ս. Երուսաղէմտէքի Ասորիլէր մէսէլէսինտէն տօլայը տիւնքի նիւսխէսինտէ եազտըղը պիրհէզէեանընտան վազ կէչմէսինէ տէյիր խուսուսլարը մախսուս սինի պիր քէրրէ տահա իլան իթմիշ պուլունտուղը հասէպիլէ, պիզ տախի միւթավասըլ վէ Թէսսիլ իլէ անըն հէմ այնը պիլիր վէ ագտատաշութինինը վէ հէմ տէ այան աշըքեար եալանճըլըգ վէ տէսիսէքեարլըղընը եիւզինէ վուրուպ, իլան ու պէեան իթմէկէ մէճպուր օլմուշ տըր ։

Մալիւմ տըր քի, Երուսաղէմտէ Ս. Յարութիւն Տաճարընտա պուլունտան ագտէմ Ասորիլէր Թարաֆընտան էրմէնիլէր իւզէրինէ պիր Թասարրուֆ վուգու պուլուպ, մուսալլահ Ասորիլէր Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշլար իտի։ Մուհաքէմէ մէզգիւրէնին նէթիճէսի աթիլանէսի օլարագ մէրգումուն Ասորիլէրտէն Թէքիզինին զապըհաթը Թէպլիղ իտուպ, մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունտուղլարընը Հայէնէ վէ Լօյ րէֆիգլէրիմիզ կիպի պիզ տախի Մէսսր Հէյտաութնին պիր նիւսխէսինտէն նագլէն կէչէն կիւնքի նիւսխէլէրիմիզին պիրինտէ տէրճ իթմիշ իտիք։ Էկէր Մանչէսթր օգումայ վէ օգումայը անլամագ պիլիր իսէ, պիր Մէսսր Հէյտաութին պուլաբագ պու տէտիկիմիզը օրատա գըրաաթ իտէր վէ կէօրիւր քի կէօրէպիլիր ։

Մանչէսթրին պէեանընա կէօրէ, Տէրսաատէթտէ պուլունան Ապունէ Նուրեան Ասորի վարտապէտը՝ կէօյա պու ֆըգրայը օգումուշ վէ պու մասըլը սէն ու ասըլ օլմատըղընը, վէ հաթթա Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Եսայի Սրբազան Հազրէթլէրի պու սալըգ ճէվապ պիր հէգարէթ զայըր կէօրիւնմէթէ միւթէճէզանըրսա, ... Հալ պու քի Երուսաղէմ Բաթրիգի էֆէնտի հազրէթլէրինին պէօյլէ պիր վագաատան տօլայը գալպըն տա Ապունէ Նուրեանըն պաթրիկ Թէօմիյէ իթտիկի Ասորի եպիսկոպոսընըն նէզտինէ կիտիպ՝ հայսիյէթ ու սընըֆը րուհանի ճիհէթինճէ ասըլ իկանըլըր պիր քէյֆիյէթ օլմատըղը կիպի, պու ատէմ իթթիգատըմըզըն հազըր օլաղընը տա տիւնքի Մանչ. վէ Հայէնէ կազէթալարընըն օլ պապտէ եազտըգլարը ֆըգրալար Թամամիլէ իւզէրլէր։ Շէօյլէ քի, մէզգիւր իքի րէֆիգիմիզին պէեանընա կէօրէ, էօյլէ Մանչէսթր իլէ Ապունէ Նուրեանըն էհալիյէ ինանտըրմագ իսթէտիքլէրի կիպի Ամեն. Եսայի Սրբազան հազրէթլէրի՝ Ասորի եպիսկոպոսընըն նէզտինէ կիթմիշ էօյլէ, պիննէֆս Ասորի եպիսկոպոսը՝ հէմ տէ Գուտտուսը Շէրիֆ մուսաատէսէրէֆէնտան ալըրտը պիր էվ իւզէրինէ, Բաթրիգի միւշարիլէյհին հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք, Ասորի արղէտասընտան տօլայը Թարզիյէ վէրմիշ տիր ։

Իշթէ Մանչէսթրին նէ տէրէճէ յալան եալանը օլտուղը վէ քէնտիսինի պէնլէյէն պէօյիւկէէն մէյլէթինէ նէ տէրէճէ յալանլար պուլունտուղը զահիր մալիւմ իքէն, պու վագատա պիր գայթ տահա զիյատէ անլաշըլմագտա տըր ։ Զիրա, պագըլըրսա չիւնքի ալտաթըլըրնա քի, միւշարիլէյհ Թատրիր ... օլան միլլէթին րէիսի նէզտինէ միւթէարէֆէ (յարձակող) միլլէթին րէիսի կէլիպ Թարզիյէ վէրմէսի պիթթապ լազըմ կէլիր իքէն, մէզգիւր կազէթա՝ քէնտի մէնսուպ օլտուղու միլլէթինին նամուս ու հայսիյէթինի քէսր իթմէք վէ անը տայմա քիւչիւք պըրագմագ իչիւն պիլա ինսաֆ միւթթամը մուճիպինճէ եալանճըլըղը իրթիքեապ իլէ, Ամեն. Տ. Տ. Եսայի Սրբազան հազրէթլէրի Ասորի պաթրիգի նէզտինէ կիթմիշ տիր տէեօր ։

Արթըգ պունա պունտան զիեատէ պիր ճէվապ վիրմէք՝ տէյէրինտէն ֆազլա էհէմմիյէթ վէրմէք տիմէք օլաճաղընտան, պուրաճըգտա խաթմ քէլամ իտէր, վէ Յալօհիմիզտէ նէ գատար իֆֆիրաթա պուլունսա կիւճիւմիզէ կիթմէյէճէկինի պէյան էյլէրիզ զիրա Ֆրանսըզլարըն գավլինճէ,

[illegible]

ԳԱՎԳԱՍԻԱՆԸՆ ԿԱԽԷՐԹ ՇԱՐԱԲԸ

Պիլօրեան վէ գումբանեասը պու քէրրէ Գավգասիանըն կախէրթ նամ խալիս շարապընտան խասսէթէն ճէլպ իտէրէք, պէհէր չիշէսինի 10 ղ. ղ. գըյմէթլէ ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր ։ Մէզգիւր շարապ Էվրօբանըն պիլճիւմլէ սէնայիթը շարապլարընա ֆայիգ օլտուղը կիպի, խալիս իւզիւմտէն Թէրթիպ իտիլմիշ տիր ։

Մէզգիւր շարապա Թալիպ օլան զէվաթ Գալաթատա Բէնճէնպէ բազարընտա Ա. Պիլօրեան վէ Գումբ. մաղազասընա Թէշրիֆ իտէպիլիրլէր ։

Մէզգիւր գումբանեա Շամայա Թավլը օլան Թուգլու ... տապլը պու քէրրէ խասսէթէն ճէլպ իթմիշ օլտուղունու րաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր ։ 5—1

Պու կիւն Լայբճիկտէն ալընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Սազսօնիա բիյանգօսընըն տաֆրանկա մայիս 6ընտան 12օինէ գատար վուգու պուլան չէքիլիշինտէ, պէնիմ սաթտըղըմ պիլէթլէրին գազանան նումէրօլարը աթիտէ քիլէր տիր ։

Ն° 11438	գազանտը մարգ		1000
» 11444	»	»	500
» 73959	»	»	300

վէ	11432	11449	11459	11476
	11479	11482	11483	11488
	11489	23327	33374	34204
	34205	34210	34211	34227
	34233	34238	34256	50128
	67261	67263	70841	72405
	73960	75773	75774	75776
	81330	81359	81368	81389
	81393	83542	95124	98101
	98102	98534	99004	99010
	99036	99054	99069	99907

Նումէրօլարը 260ար մարգ գազանտըլար ։

Պու պիլէթլէրին համիլլէրի՝ գազանըլան մէպալիղի ախզ իթմէք իւզրէ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօլու մաղազամա կէլմէլէ լազըմ օլունուրլար ։

13 մայիս 1882

Ժ. Տ. ՄԱՆԷԹԹՕ

ՖԱՅՏԷԼԻ ԲԻՐ ԻԼԱՆ

Տէրսաատէթտէ պուլունան ասհապը էմլաք, 1297 սէնէսի նիհայէթինէ գատար Թէտախիւլտէ գալմըշ օլուպ Թէէտիյէ օլունմամըշ օլան վէրկիլէր իլէ, 298 սէնէսի էմլաք վէրկիսինի պէլէտիյէ տէվայիրինէ իֆա իթլէմէք իսթէտիքլէրինտէ, հէր ճիհէթլէ քէնտիլէրինէ մէնֆաաթ վէ սուհուլէթ կէօստէրմէյի վէ պէտէլլէրտէն Թէնզիլ (ագօնթօ) տախի իճրա իյլէմէյի պէրվէճհը զիր սահիպը իլգա տէրհօտէ իյլէմիշ օլտուղունու իլան իլէր ։

Վարագճը խանը գարշըսընտա Ն° 56 ՅԱԿՈԲ ՄԻՍԱԿ ԹԱՇՃԵԱՆ վէ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա Ն° 77 մաղազատա.

ԽԻՒԼԱՍԱՑԻ
ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ֆրանսա տէվլէթի , պիր նամը տիկէր ժանիպընտա թէքմիլ Թունուզ մէմալիքինի քէնտի հիւքմիւլթընա ալըպ , օրտուսունու օրատա եէրլէշտիրտիքտէն , վէ Արապլարըն պիհուտէ մուգավէմէթինէ նէթիճէ վէրտիրէք անլէրի քեամիլէն թամթը իթաաթա ալտըգտան սօնրա , մէմալիքի մէզքիւրէտէ , էմրի զիրաաթ վէ էմրի թիճարէթի իլէրու կէօթիւրէճէք թէտապիրլէր իհտասը իլէ մէշղուլ պուլունուեօր :

Նասըլ քի մալիւմ տիր , զաթէն Ֆրանսըզլարըն եէտինտէ պուլունմուշ օլան Ճէզայիր մէմալիքի իլէ Թունուզ մէմալիքի եան պէ եան պուլունմագտա տըրլար :

Շիմտի Մ. Բօլտէրէ նամ պիր զաթ , պու իքի մէմալիքլէրին տէնիզ քէնա՞րընտան իչէրիյէ , կէմի իշլէթէճէք պիր տէնիզ աչմագ իչիւն պիր բլան թագտիմ իթմիշ , վէ մէզքիւր բլանը Թէտգիգ վէ Թէֆթիշ էյլէմէք իւզրէ , Սէնաթօրլարտան , Մէպուսլարտան , տէվլէթ միւհէնտիսլէրինտէն , վէ տէվլէթին հէր նէզարէթլէրի Թարաֆընտան Թային օլունան վէքիլլէրտէն , վէ Սիւվէյիշ գանալընը աչան մէշհուր Մ. Լէսէբսէտէն միւթէշէքքիլ պիր գօմիսիօն Թային իտիլմիշ տիր :

Կէրէք Ճէզայիր վէ կէրէք Թունուզ մէմալիքլէրի իչէրիլէրինտէ , էվվէլճէ զաթէն տէնիզ իլէ իմթիլաթլարը օլուպ ֆագաթ սօնրատան գուրումուշ պիր Թագըմ կէօլ մաճալլէրի պուլունտուղունտան , մէզքիւր բլան մուճիպինճէ , Թունուզուն Կապէս քէօրֆէզինտէն իչէրիյէ տօղրու պիր գանալ աչըլտըղընտա , Միշէրկրական տէնիզինին սուլարը , զիքր օլունան գուրու կէօլլէրէ եիւրիւեէճէք , վէ Մ. Լէսէբսին էֆքեարընճա , տէնիզ սուլունուն Աֆրիգա [illegible] ֆայտէսի օլաճաղընտան պաշգա , Թա իչէրլէրէ գատար եայըլաճագ տէնիզ Թարիգլէրի , հէմ սէրսէրի գապիլէլէրին հիւճումլարընա գարշը պիր սէտտ օլաճագլար , վէ հէմ տէ , Ֆրանսըզ Թիւճճար սէֆինէլէրինէ տախի , սըղընաճագ ալէալիմանլար օլաճագլար տըր :

Մ. Բօլտէրէ , պունուն իչիւն մախսուս պիր գումբանիա Թէշքիլինէ միւսաատէ , վէ օլ պապտէ Ֆրանսա տէվլէթինին մուավէնէթինի Թալէպ էյլէմէքտէ տիր :

Բէհսի վիւքէլա Մ. Ֆրէյսինէ , մէզքիւր Թասավվուրուն իճրասընա խահիշկէր պուլունուպ , հէր քէս , գօմիսիօնը մէզքիւրուն օլ պապտէ պէեան իտէճէյի էֆքեարը զաթիսինէ պէքլէմէքտէ տիր :

Նասըլ քի կէօրիւնիւր , Թունուզ ալը , պարութ վէ սաչմայը աճըտաճագ ալլարա պէնզէմէօր , վէ պազըլարըն էֆքեարընճա , էկէր պու ալը սահիհէն Բրէնս Պիզմարգ Ֆրանսաեա կէօսթէրմիշ իսէ , Ալզաս—Լօրէնին զիքրինի ունութտուրմագ իչիւն պունտան տահա զիյատէ էլվէրիշլի պիր բազարլըգ օլամազ իտի :

Ալէմանիանըն նիմ րէսմի կազէթալարընտան պիրիսի տէ , Թամ պու սըրատա , «պիր Ֆրանսըզ ըՍգօպլէֆ» սէրլէվհասը իլէ , վէ Բարիզտէն քէնտիսինէ Թէպլիղ գըլընմըշ պիր Ֆըգրա մէյտանա աթմըշ տըր · չէօյլէ քի ,

Բարիզ չէհրինտէ , պիր Թագըմ գապըլթանա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունմուշ օլուպ , մէզքիւր զիեաֆէթտէ հազըր պուլունմուշ օլան ժէնէրալ Մարքի տը կալիֆէ , շու աթիւտէքի մէալտէ պիր նութգ իրատ իլէմիշ տիր :

«Շիմտիքի վիւքէլամըզ , Ֆրանսանըն նամուսու իւզէրինէ մըգտարը քիֆայէտէ զիհն եօրմամագտա տըր :

«Պունա պիր խապաթ օլմագ իւզրէ , պիզզաթ Մ. կամպէթթանըն շու պէեանաթընը զիքր իտէրիմ քի , Բարիզտէ Ալէմանիա սէֆիրի պուլունան Բրէնս Հօհէնլօհէ , պիր գաչ հաֆթատան պէրու Մ. Ֆրէյսինէնին պիր աճանամէսէ վազը իմզա էյլէմէսինէ չալըշմագտա իտի :

«Մէզքիւր աճանամէ , շու աթիտէքի չարթլարտան իպարէթ պուլունաճագ տըր :

«1° Ֆրանսա , քէնտի գուվվէի ասքէրիյէսինի թէնզիլ իտէճէք :

«2° Ֆրանսա , Ալէմանիատան պաշգա հիչ պիր տէվլէթլէ ագտը իթթիֆագ իթմէեէճէք :

«3° Ֆրանսանըն էվրօբա տախիլինտէ հէր նէ մըգտար արազիսի վար իսէ , Ալէմանիա տէվլէթի [illegible] տէճէք :

«Իմտի , էկէր Ֆրանսանըն քէնտի Թէքմիլ նուֆուզ ու Թէեսիրինի զայյ իթմէմէսինի իսթէր իսէք , Մ. կամպէթթայը Թէքրարէն րէիսի վիւքէլա իթմէլիյիզ :»

* *

Ավստրիա տէվլէթի տախի , Սլավ իսթիլալընը քեամիլէն պասթըրտըգտան սօնրա , շիմտի , Հէրսէք վէ Պօսնատա տաայիշի հալի իատէ իթմէք Թէշէպպիւսի իլէ մէշղուլ պուլունուեօր :

Մէզքիւր էեալէթլէր վալիսի , պիր պէեաննամէ նէշր իտէրէք , հէր Թարաֆտան էհալինին էմնիյէթլի սուրէթտէ քէնտի չիֆթինէ չուպուղընա ավտէթ իտէրէք , սէրպէսթէ իշլէրի իլէ մէշղուլ օլապիլէճէքլէրինի , վէ օլ պապտէ հիւքիւմէթին հիմայէսինի տէ էլտէ իտէպիլէճէքլէրինի իլան իտիեօր :

Տէվլէթէ գարշը սիլահա տավրանմըշ օլանլար տախի , մայիսին 20սինէ տէկին վէ քէնտի հիւսնի իրատէթլէրի իլէ կէլիպ Թէսլիմ օլուրլար իսէ , հազգլարընտա ավֆ նազարը կէօսթէրիլէճէք · ֆագաթ բօլիթիգաճա խըեանէտա պուլունմայըպ տա , մախսուսէն հայտուտլըգ վէ ճազմա իչիւն սիլահ իսթիմալ իթմիշ վէ ասըլ խըեանէ եօլուն աճագ պուլունմուշ օլանլար , հիւքիւմէթին ավֆընա նաիլ օլմաեըպ , հազգլարընտա էն չիտտէթլի ճէզալար իճրա օլունաճագ տըր :

* *

Ինկիլթէրրատա , Իրլանտանըն եէնի վալիսի վէ միւսթէշարընըն , հէնուզ մէմուրիյէթլէրինէ պիլէ պաշլամամըշ օլտուգլարը հալտէ , ալչագճա գաթլ իտիլմիշ օլմալարը Թապիի Ֆէվգէլատէ պիր հէյէճանը ումումիյի մուճիպ օլմուշ տըր :

Էվվէլքի վալի վէ միւսթէշարըն իւզէրինէ էօյլէ պիր ճանավարճա հիւճում վուգու պուլմըշ օլամամը , վէ հէնուզ քէնտի մէմուրիյէթլէրի մահալլինէ վասըլ օլմուշ օլան եէնի վալի վէ միւսթէշարըն Իրլանտա հագգընտա նէ կէօնա իտարէյի մահալլիյէ իճրա իտէճէքլէրի հէնուզ պէլլի պիլէ օլմագսըզըն վուրուլուպ գաթլ իտիլմիշ օլմալարը , նէ՞եէ համլ օլունմալը տըր :

Պու պիր բօլիթիգաճա՞ ճինայէթ մի տիր , եօգսա աատի պիր ճինայէթ մի տիր :

Պունլարըն անլամագ իչիւն , հիւքիւմէթին Թէհարրիեաթը նէթիճէսինէ պէքլէմէմիզ լազըմ կէլիր :

Ֆագաթ մէվգուտ պուլունան Թէվզիլաթէ հիտաէթ ու հէյէճանը ումումինին , ինկիլթէրրա վիւ[illegible] վէրէճէքլէրինի զանն իտէնլէրին մըգտարը տախի չօղալմագտա տըր :

Էկէր լօրտ Պիգընսֆիլտ հազաթտա պուլունմուշ օլսա իտի , կլատըսթօն գապինէսինի տէվիրմէք իչիւն պու հէյէճանը ումումինին քէնտի էլինտէ բէք գուվվէթլի պիր սիլահ օլաճաղը Թապիի իտի :

Ֆագաթ միւշարիլէյհին վէֆաթընտան սօնրա մուհաֆազաքեար (գօնսէրվաթէօր) ֆըրգասընտա , Մ. կլատսթօն իլէ ուղրաշաճագ վէ անը տէվիրէպիլէճէք քիմսէ գալմամըշ զանն օլունուր :

* *

Ասապ քէօրֆէզի ահվալի իւզէրինէ տախի , Թայմզըն Սթամպօլտաքի մուխպիրի , շու աթիւտէքի մալումաթլարը վէրմիշ տիր :

«Իթալիա տէվլէթինին , Ասապ քէօրֆէզինէ սահիպ պուլունմագ խուսուսընտա գարշը , Մըսըր հիւքիւմէթի Թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապը րէտտ. Սթամպօլտա Թաստիգ օլունմուշ տըր , վէ Էլ Ճէվայիպ նամ Արապճա կազէթանըն , Իթալիա հիւքիւմէթի բօլիթիգասը իւզէրինէ հիւճում իյլէմէսինէ տէ պիր վասըթա օլմուշ տըր :

«Էլ Ճէվայիպ , հիչ պիր վագըթ , Իթալիա հիւքիւմէթինէ պէօյլէ պիր ատավէթ կէօսթէրմէմիշ իտի , ֆագաթ տիւն , ուզուն վէ խասիմանէ պիր պէնտ նէշր իթմիշ տիր քի , շու աթիւտէքի սուրէթտէ խուլասա օլունապիլիր :»

«Իթալիա տէվլէթի , Թարապ«լուսը ղարպ էեալէթինի էլէ կէ«չիրմէկէ միւգթէտիր օլամատը«ղընտան , քէնտի բօլիթիգաճա «վէ Թիճարէթճէ Թէեսիրինի վազ «իյլէմէք իչիւն , Աֆրիգա սէվա«հիլինտէ պաշգա պիր նօգթա ա«րամագտա տըր :

«Իշթէ պու սէպէպէ իտի քի , «կիւեա պիր Թիճարէթ չիրքէթի «իչիւն Ասապ քէօրֆէզի Մըսըր «հիւքիւմէթինտէն սաթըն ալընտը :

«Պիր գաչ սէնէտան պէրու տըր «քի , Իթալիա հիւքիւմէթի , մէզ«քիւր քէօրֆէզ իւզէրինտէ իս«թիհքեամաթ ինչա իյլէմէքտէ վէ «գարաեա ճէպխանէ չըգարմագ«տա , վէ քէնտի տիբլօմաթիք մէ«մուրլարը տախի , մահալլի մէզ«պուր իւզէրինտէ Իթալիա տէվ«լէթինին հուգուգու հիւքմրանի«սինի Մըսըր հիւքիւմէթինէ գա«պուլ իթտիրմէկէ չալըշմագտա «իտիլէր :

«Ֆագաթ Խըտիվ հազրէթլէրի , «օլ պապտէ հիչ պիր աճանամէ «իմզալամագլըղը գապուլ իթմէ«միշ , վէ մէզքիւր մէսէլէ հագ«գընտա մէվճուտ պուլունան էվ«րագլարըն քեաֆֆէսինի տախի , «Պապը Ալիյէ Թէպլիղ իյլէմիշ տիր :

«Պունա ճէվապէն , Պապը Ալի «տախի , Խըտիվ հազրէթլէրինին «իշպու հարէքէթինի թահսին իյ«լէմիշ , վէ էօյլէ իւմիտ օլունուր «քի , իլէրուտէ Թարապլուսը «ղարպտա Իթալիայա հիչ պիր իմ«թիյազ տախի վէրմէք իսթէմէյէ«ճէք տիր · չիւնքի պու Թարզ իմ«թիեազլար , ինթիմալտէն օլտու«ղու իւզրէ , բօլիթիգաճա աղըր «գարըշըգլըգլար հուսուլէ կէթիր«էպիլիրլէր :

«Էկէր զաթը հազրէթի Շահա«նէ , Թարապլուսը ղարպա պէօ«յլէ պիր գուվվէյի ասքէրիյէ «կէօնտէրմիշ օլմասա իտի , Իթա«լիա տէվլէթի , Ֆրանսանըն Թու«նուզու իսթիլա իյլէտիւքտէն Թա«նըղըճա , վէ պունա մուգապիլ «ճիվար էյալէթլէրտէն (Թարապ«լուսատան) քէնտիսինէ պիր միւքեա«ֆաթ պուլմաղա օլաճագ իտի :

Թայմզըն մուխպիրի , քէնտի Թարաֆընտան տախի շունլարը իլավէ իտէեօր ,

«Իշթէ պունտան աչիքեար սուրէթտէ կէօրիւնմէքտէ տիր քի , Իթալիա տէվլէթի , Ասապ քէօրֆէզի մէսէլէսինի մէյտանա չըգարմասը իլէ · չիւպհէսիզ սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր , վէ պունտան սօնրա Իթալիա տէվլէթի Շիմալի (Հիւսիւսալին) Աֆրիգատա քէնտի Թիճարէթճէ Թէեսիրինի պէօյլէմէք իչիւն հէր նէ Թէճրիւպէտէ պուլունուր իսէ , Պապը Ալի Թարաֆընտան ; օ եօլտա Թէճրիւպէլէրէ հիւսնի նազար իլէ պագըլմայաճագ տըր :»

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԱՆՏՐՄԱ

Տէրճի զըմիընտա չէհրը մէզքիւրտէն կէլէն պիր մէքթուպ տըր ·

ՐԷԶԱԼԷԹԷ ՍՕՆ ՃԷՎԱՊ

Միւէլլիֆ էֆէնտի ,

Շէհրիմիզ քիլիսէ մէքթէպի հօգաբարձութիւնը Թարաֆընտան կազէթէի միւթէպէրինիզին 1390 վէ 1391 նիւսխալէրի իլէ ալէյհիմիզէ նէշր օլունան չայեանը գահգահա պիր մէգալէյի օգուտուգ , Մէզքիւր հօգաբարձութիւն 4818 նիւմէրօլու Մանգամտէ միւնտէրիճ պիր րէզիլ պէնտին խիւհթէվիյաթընա հէմէֆքեար օլմատըղընը պէեան վէ օլ սուրէթլէ անլէրին միւֆթէրիաթտան իպարէթ իտուկինի լէհիմիզէ օլարագ Թաստիգ իթմիշ իսէ տէ , էվվէլճէ եազտըգլարըմըզ հիչ պիրիսինի ճէրհ ու Թէքզիպ իտէմէտիքտէն մաատա , կէօյա Թէտրիսի զիմմէթ իչիւն տօլա ուզանմայարագ ալէնէն վէ րէսմէն քիզպ ու իֆթիրալարա ճիւրաթ իթմիշ օլմագլա , քէնտիսինէ ճէվապ վէրմէյէ Թէնէզզիւլ իթմէյիզ · Պու խուսուս քի հօգաբարձութիւն մէզքիւր Թահրիրաթը իլէ քէնտի ատապ , հայսիյէթ վէ լիեագաթընըն ֆօթօղրաֆընը էնզարէ վազ իթմիշ օլմագլա · պէ Թէքրար անըն նազ ու Թէրսիմի պէս օլաճաղը կիպի , մէքթէպիմիզ վէ պէնտէլէրի ալէյհինէ Թուշմէնէրիմիզին միւթէաատիա հիւճիւմլէրի պիլաճիւզ թէալա վէ սայէի մաարիֆփէրվէրի հազրէթը թաճտարիտէ հէր խաթթ իւզէրինտէ կէրէյէ բիւսքիւրթիւլիւ , միւնհէզիմէն մագլուպ օլտուգլարը ճիհէթլէ արթըգ քէնտիլէրինի Թաագիպէ լիւզում կէօրմէյիզ · Մամաֆիհի եազտըգլարըմըզը հէր ան մէվգըի սուպութա վարտըրմայա միւհէյեա օլտուղումըզը պատէլ պէեան , մէզքիւր հօգաբարձութիւն ճէհլ ու նէֆսանիյէթինտէն նաշի միլլէթիմիզին պաշընա պիր պէլիյէի ազիմէ օլուպ · սէնէտէ լաագալլ իքի պիւզ լիրա պօչունա սարֆ իթմէքտէ օլտուղու վէ մաճէթինտէ միւսթախտէմ խօճալարըն տախի զէրրէ գատար տիրաճէթ ու էհլիյէթլէրի օլմայարագ , էհալիմիզին բարասը իլէ կէչինտիքլէրի հալտէ , պիլա սէպէպ Մանգամ վասէթասը իլէ ալէլ ումում Պանտըրմա էրմէնի գատընլարը միւթէպէրանը վէ պէնտէլէրի ալէյհինէ էնվաը քիւֆր ու հագարէթ իթտիքլէրի վէ հօգաբարձութիւնըն տախի ձնլաք իլէ միւթթէֆիգէն պիկիւնահ ատէմլէրին նամուսընը չիքէսթ իթմէքտէ օլտուգլարը ճիհէթլէրլէ քէնտիլէրինի իթհամ իտէրիզ :

Էկէր մէզքիւր Հօգաբարձութիւն վէ Ազգ. մէքթէպ խօճալարընտան Պ. Պ. Նազարէթ Պօղոսեան, Ցարութիւն Գաֆաեան վէ Միհրան Գալթագճեան՝ քեաֆֆէսի իշարաթըմըզը 15 կիւնէ գատար սուրէթը րէսմիյէտէ եանի պէնտէնիզի մահալլի մահքէմէյէ ճէլպ իլէ Թէքզիպ իթմէզլէր իսէ , անլէրի հաքքինտէ գապուլ վէ Թաստիգ իթմիշ օլաճագլարընտան մաատա , Մանգամ վէ Թէրքիպի էնեաճ վասէթասը իլէ ալէյհիմէ եազտըգլարը ճիւմլէտէն խիլաֆը վագը միւֆթէրիաթ ու Թիւրահաթ օլտուղընը քէնտիլէրի իսպաթ իթմիշ օլաճագլարը վէ օլ պապտէ իլէրուտէ հիչ պիր իթիրազա հագգ ու սալահիյէթլէրի գալմաեաճաղը Թապիի տիր ·

Ֆագաթ իտտաամըզ ատավէթէ չախսիյէյէ միւպթէնի օլմատըղը , մահզա ումում Պանտըրմա Էրմէնի հալգընըն էմէլինէ հիզմէթ [illegible] իլէ ալէյհիմիզէ 300է գարիպ աթֆալը միլլէթին հայաթ ու մէմաթ մէսէլէսինէ տօղրուտան տօղրու Թէալլիւգի օլտուղը վէ քիլիսէ մէքթէպիմիզին իսէ , Բապալիմ էսիրկէսին , նէ կիպի ատէմլէրէ իհալէ ու Թէվտի իտիլտիկի խուսուսլարընտա գարիւնը քէրամէթըզճա տախի գանաաթը Թամմէ հասըլ իթտիրմէք իւզրէ Ազգ. քիլիսէ մէքթէպի չաքիրտանը Թարաֆընտան մէզքիւր Հօգաբարձութիւնը Թագտիմ օլունան իսթիտանըն պիր սուրէթի էլէ կէչիրիլմիշ օլմաղլա , այնէն նէշր իտէրիզ :

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

(1412 նումէրօտան տէվամ)

Կէնճ գըզըն տուտագլարընտան պօղուլուր պիր ֆիզան ու ֆէրեատ չըգտը , եէրէ տիւշմէմէք իչիւն Ժագ Լամպէրին գօլունա սարըլմագա մէճպուր օլտու :

Պու սըրատա Մօժիրօնըն նէ հալտէ պուլունտուղընա քիմսէ մէրագ իթմէմէքտէ իտի · էկէր մէրագ իտիլիպ պագըլսա իտի , մէրգումըն Ֆիւզէնինի մաամօր քէսիլմէսինտէն վէ կէօզլէրինին ալըգ պուլըգ պագըշլարընտան գալպինտէ հիչ օլմազսա չիւպհէլի պիր հէյէճան վէ էնտիշէ պուլունտուղը անլաշըլըր իտի :

—Պօյլա գօմիսէրինին պուրատա նէ՞ իշի վար տըր —սիւվալ իտիյօր իտի քէնտի քէնտինէ պէօյլէ պիր ըզտըրապը տէրուն իլէ— քիմի՞ իչիւն կէլիյօր · ·

Մէրգում հաքիմ իլէ սիյասէլար կէլինմիշ օլան ատէմ պալատէ զիքր օլունան էշխասատան պիր աղ ուզագ պուլունմագտա իտիլէր :

Ժագ Լամպէր՝ մէյուսիյէթինտէն նաշի վար գուվվէթինի Թօբլայըպ չէօյլէ մըրըլտանտը ·

—Աճէ պիր ճինայէթքեար կիպի ալչագճասընա Թէլէ՞ֆ մի օլաճաղըմ · · · պու սանիա լայըգ պիր հալ տէյիլ տիր · · ·

Ժագ Լամպէր գալպինտէ օլան ըզտըրապը աչըգա վէրմէմէք իչիւն չէհրէսինին հարէքեաթընը կիզլէմէկէ չալըշտը · եէնի կէլէն ատէմ տօղրու պիր գաչ ատըմ ալարագ անը սէլամլատըգտան սօնրա տէտի օնա ·

—Խօշ կէլտինիզ , գօմիսէր էֆէնտի · · · պէօյլէ մէմուլին խարիճինտէ օլարագ Թէշրիֆինիզին սէպէպինի աճապա անլայապիլի՞րմիյիմ · · ·

—Միսիւ Վէրտիէ —ճէվապ վէրտի հաքիմը մուամիլէյհ՝ մահալլէնին էն զէնկին Թիւճճարլարընտան պիրինէ քէնտինիզէ լազըմ կէօրիւնէն հիւրմէթ ու րիայէթլէ— · · · պու զիյարէթիմ սիզի իչիւն տէյիլ տիր · · · պունա Թէեսսիւֆ իթմէքլիկիմ իչիւն պանա միւսաատէ իտինիզ · · ·

Ժագ Լամպէր պու ճէվապըն իւզէրինէ նէֆէս ալըպ շու սիւվալը իրատ իթտի ·

—Եօյլէ իսէ քիմի՞ իչիւն տըր · · ·

—Պու էֆէնտի իչիւն · · ·

Հաքիմ պու իւչ քէլիմէյի Թէլաֆֆուզ իթտիկի սըրատա Մօժիրօնը կէօսթէրմէքտէ իտի :

Նասըլ քի մալիւմինիզ տիր , Մօժիրօն էօլիւ կիպի սօլղուն իտի , լաքին սէպաթ իւզրէ պուլունարագ չէօյլէ պաղըրտը ·

—Պէնի՞մ իչի՞ն մի · · · չօգ ղարիպ չէյ , էֆէնտի · · · սիզէ խօշ կէօրիւնմէք իչիւն նէ խըզմէթ իտէպիլիրիմ · · ·

—Շիմտի սիզէ պիր գաչ չէյ սիւվալ իտէճէյիմ , անլէրէ ճէվապ վէրէսինիզ ·

—Բէք ալա , պաշ իւսթիւնէ , լաքին էվվէլա միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ սօրայըմ , նա՞սըլ օլուպ տա կէլիպ պէնի պուրատա արայօրսունուզ · · ·

—Պու բէք գօլայ պիր չէյ տիր · · · Ամսթէրտամ սօգաղընտա իգամէթ իթտիկինիզ գօնագտան կէլիյօրըմ · · ·

—Եօյլէ՞ մի · · ·

—Պու կիւն վէ հաթթա միւմքին օլուրսա սապահ էրքէն սիզինլէ կէօրիւշմէք արզուսի չէտտէթինտէ պուլունտուղըմ հասէպիյլէ —տէվամ իթտի հաքիմ— ատամլարընըզըն պիրինտէն նէ վագթ ավտէթ իտէպիլիր օլտուղընըզ հագգընտաախզը մալիւմաթ իթտիմ · · · պու խըզմէթքեար՝ պու պապտէ պիր չէյ սէօյլէյէմէյէճէկինի , լաքին սիզի Պիլի րըխթըմընտա Մ. Վէրտիէնին ֆաբրիգասընա կէօթիւրմէք իչիւն արապաճըյա էմր վէրտիկինիզի իչիթտիկինի ճէվապէն պանա պէյան իթտի · · · Իշթէ , էֆէնտի , պու էվէ նասըլ կէլտիկիմի չիմտի անլատընըզ եա · · ·

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , Թէմամըյլա անլատըմ —ճէվապ վէրտի տէլիգանլը ·

Գօմիսէր սէօզիւնէ տէվամ իտուպ տէտի ·

—Շիմտի քի մէշրու մէրագընըզը մէմնուն իթտիմ , արթըգ իրատ իտէճէյիմ սիւվալլէրէ ճէվապ վէրմէյէ Թէնէզզիւլ իթմէնիզի րիճա իտէրիմ · · ·

Մօժիրօն քէնտու քէնտուսի Թէմամըյլա էմին պիր հալտէ հըսս իթմէյէ պաշլատը : Զիրա էյի պիլիր իտի քի , հաքիմ՝ քէնտիսինէ նէ տիւրլիւ մուամէլէտէ պուլունմագտա իտի իսէ , պիր մազնուն հագգընտա տա օ տիւրլիւ մուամէլէտէ պուլունմայաճագտը · · · օ հալտէ գօրգաճագ հիչ պիր չէյի եօգ իտի ·

Էնտիշէ տէֆ օլմուշ օլուպ , անճագ բօլիս գօմիսէրինին քէնտիսինէ նէ չէյլէր սիւվալ իտէճէկինի պիլմէք իչիւն բէք զիյատէ սապըրսըզլըգտա պուլունմագտա վէ պիհուտէ եէրտէ զիհնինի եօրուպ տուրմագտա իտի · · · զիրա հիչ պիր չէյ քէշֆ ու իսթիխպարաճ իտէմէմիշ իտի :

—Էֆէնտի —տէտի պաշընը էյէրէք— նէ վագթ իսթէրսէնիզ սիւվալէ պաշլայընըզ · · · հազըր վէ միւհէյեաեըմ · · ·

—Գօմիսէր էֆէնտի —սիւվալ իթտի Ժագ Լամպէր— գըզըմա պէն չէքիլիպ կիտէլի՞մ մի :

—Խա՛յր , խա՛յր , Միսիւ Վէրտիէ —ճէվապ վէրտի հաքիմ— Մ. Մօժիրօն իլէ պէնիմ արամըզտա ճէրէյան իտէճէք լաքըրտըյը քիմ իսթէրսէ տինլէյէպիլիր···

ԼԸ·

ԻԹՀԱՄ

Ժագ Լամպէրին սիւվալինէ իշպու ճէվապ վէրիլիր վէրիլմէզ իսթիզթագտա պաշլատը :

—Միսիւ Մօժիրօն —սիւվալ իթտի գօմիսէր— կէչէն աղշամ պիր սուի գաստ ճինայէթինէ՞ մի միւպթէլա օլտունըզ · · ·

—Էվվէթ , էֆէնտիմ —ճէվապ վէրտի տէլիգանլը :

—Սաաթ գա՞չ իտի · · ·

—Եարըմ կէճէ րատտէլէրինտէ · · ·

—Ճինայէթքեարըն պիրի՞ մի սիզի Սէն չայընա աթմըշտը · · ·

—Էվվէթ , էֆէնտիմ · · ·

—Հա՞նկի մահալտէ · · ·

—Շու պուլունտուղըմըզ եէրին հէման իւսթ եանընտա · · ·

—Իշպու մուամէլէյի մէնհուսէնին սէպէպի խըրսըզլը՞գ մը իտի :

—Խա՛յր , էֆէնտիմ , զիրա պէնտէն հիչ պիր չէյ ղասպ օլունմամըշ տըր :

—Եօյլէ իսէ գաթիլին ատավէթ ու ինթիգամը՞ մը վար իմիշ · · ·

—Պէլքի տէ · · ·

—Էյի պիր եիւզկիւճի՞ միսինիզ · · ·

—Էվվէթ , էֆէնտիմ · · ·

—Ճինայէթին իճրասընտան սօնրա պիր քիլօմէթրօլըգ մէսաֆէյի գատար եիւզէրէք կիթտինի՞զ մի · · ·

—Իհթիմալ տըր —տէտի Մօժիրօն կիւլիւմսէյէրէք— լաքին Թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր քի , պէօյլէ պիր հալտէ նէ գատար մէսաֆէ գաթ իթտիկիմի Թէմամը Թէմամընա Թային ու ֆարգ իտէմէզտիմ · · ·

—Ա՛հ , էվվէթ , էօյլէ տիր · · · զաթէն պու Թէֆէրրուաթըն տա բէք պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի եօգտըր · · · լաքին օ գատար ուզուն միւտտէթ եիւզէպէճէք գըրաթ նէ՛չիւն իմտատ պաղըրմատընըզ · · ·

(Տէվամ)

Սուլէնը Իւնէա

«Մեծ. Առաջնապետ Էֆ.

«Գիտնալով որ դուք մեր յառա-
«ջադիմութեան համար ամեն միջոց
«ի գործ կը դնէք, և անշուշտ մեր
«յառաջադիմութիւնն ալ կարող և
«փորձեալ վարժապետաց դասա-
«տուութեամբ՞ կը լինի, և «մեք ալ
«կարող փորձեալ վարժապետնե-
«րէ զուրկ մնացած ըլլալով՝ հե-
«տեւաբար յառաջադիմութենէ,»
«այսօր ձայներնիս կը բարձրաց-
«նեմք առ Ձեզ ըստ եօթներորդ
«յօդուածի Ներքին կանոնագրու-
«թեան վարժարանիս, այնպիսի
«պաշտանքի մը համար «որ մի-
«այն սովամահ կորնչողաց բեր-
«նէն կ՚ելնէ :»

«Տէր, եթէ Հոգաբարձութիւնդ
«թէ իւր պատուոյն և թէ մեր յա-
«ռաջադիմութեան համար նա-
«խանձախնդիր է, պարտի մեր այս
«բողոքն նկատողութեան առնուլ:
«Աւելորդ կը համարիմք ըսել որ
«եթէ մեր ձայն անլսելի լինի պի-
«տի պարտաւորիմք հրաժարիլ յա-
«շակերտութենէ Լուսաւորչեան
«Ազգ. վարժարանիս»
1882 ապրիլ 9 (Ստորագրութիւնք)
Ազգ. Վարժարան
ի Պանտրմա

Հոգաբարձութիւն մեզքիր իս-
թիտա ւերէրինէ իճապըն իճ-
րասըն թէշէպպիւս իթմէտիկի
չէօյլէ տուրսուն, հիտտէթ ու
ղազապըա չակիրտանը պատէլ
թէհտիտ «ինսանիյէթ վէ հըսսի-
եաթը միլլէթբէրվէրանէսինէ»տա-
խի պիր տէլիլը պէնի օլմագ ի-
չիւն Թալէպէտէն պիրիսինի տէ
պու մատտէտէն տօլայը «պիրն.
սաֆանէ մէքթէպտէն Թարտ ու
Թէպիտ իթմիշ տիր :»

Իւլէրին պու հալինտէ մեզքիւր
Հոգաբարձութիւն էհլիյէթլու խօ-
ճալարըմ իլէ միլլէթէ խըտմէթ ի-
տէօրում խտտասընտա պուլըն-
մասը քէնտիսինէ նէ տէրէճէ մու-
ճիպը խեճալէթ պիր քէյֆիյէթ օ-
լտուղու վարեստէի գայտը իշա՞ր
տըր :
Մուտէլլիմ Բ. Թօփալեան
1882 ապրիլ 22
Պանտրմա

ԹԻՖԼԻՍ

—

Շէհրը մեզքիւր մուխպիրիմիզտէն
վիւրուտ իտէն մէքթուպ տըր.

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
Մշակ» լրագիրն՝ իւր
21 մարտ Թուականաւ Յրդ
համարում, Ռուսաց Պետերբուրգեա-
կոյ Վեդոմոստ լրագրոյն 69րդ թիւ
Թերթէն քաղելով հետևեալ հա-
տուածն յառաջ կ՚բերէ :

«Այս օրերս մեր լրագրի մէջ
«հաղորդած էինք կ. Պոլսէն ըս-
«տացած այն լուրը թէ՝ Տաճկաց
«տէրութիւնը մտադիր է իւր կող-
«մէն՝ օսմ. հպատակներէն մին՝
«պատրիարք-կաթողիկոս նշանա-
«կել Թուրքիոյ Հայոց: Ինչպէս
«յայտնի է, Ներկայումս հայ-լու-
«սաւորչական եկեղեցոյ պետը կը
«համարուի Էջմիածնայ Պատրի-
«արք-կաթողիկոսը, որ Ռուսաս-
«տան կ՚բնակի, իսկ կ. Պոլսոյ մէջ
«մեր (Ռուսաց) տէրութեան հաշ-
«ւով կ՚պահուի առանձին մի յա-
«ջորդութիւն, որոյ վրայ, սկսեալ
«1862 Թուականէն, ծախս կ՚լինի
«տարեկան 15,000 րուպլի :»

Ռուսական Թերթն իւր այս վեր
ջին մի քանի տողերը կուզէ հաս-
կցնել թէ Ռուսիոյ տէրութիւնը
իւր հաշուովը կ. Պոլսոյ մէջ Հայոց
կաթողիկոսական յաջորդ (այսին-
քըն փոխանորդ կամ նուիրակ) մը
պահելու համար իւր գանձէն տա-
րին 15000 րուպլի ծախս մը կընէ
եղեր.

Մեք ռուսական Թերթին այն
հատուածն, եթէ սխալ և ան-
հիմն տեղեկութիւն, բնաւ հարկ
չպիտի համարէինք ի վեր հանել
առանձին, եթէ այդ մի քանի տող
հրատարակութեան Ներքև ծած-
կուած մի մեծ վնաս նշմարած չը
լինէինք Թուրքիոյ Հայոց համար,
սակայն Թուրքիոյ Հայոց Նկատ-
մամբ այնքան մեծ համակրանք
տածել ցոյց տուող ռուսական
մամլոյն այսպիսի հրատարակու-
թիւններն վերջին աստիճանի վը-
նասակար հանգամանք մ՚ունե-
նալով Թուրքիոյ Հայոց համար, որք
հայ ազգին մի ստուար մասը կը
կազմեն, և որոց շահուն և օգ-
տին համար մեք ևս իբրև ազգա-
կից, ուր որ և գտնուիմք, պար-
տաւոր եմք չարունակ հոգածու-
թիւն եւ Նախանձախնդրութիւն
ունենալ : Այս տեսութեամբ ար-
ժան կ՚համարիմք մի քանի խօսք
ասել ռուսական Թերթին վերո-
յիշեալ հրատարակութեանը մա-
սին :

Թէ Թուրքիոյ մէջ կայ քաղաքա-
կանութիւն մը որ կ. Պոլսոյ մէջ
Հայոց համար պատրիարք-կաթո-
ղիկոս մը հաստատել կ՚փափաքի,
այդ անուրանալի է, և այդ քա-
ղաքականութիւնը ոչ թէ այժմ
ծնունդ է առած, այլ երկար ժա-
մանակներէ ՚ի վեր մտադրութիւն
կայ մի այդպիսի կարևոր յեղա-
շրջում մ՚ունել Թուրքիոյ հայոց
եկեղեցական նուիրապետութեան
կարգի մէջ, որոյ կենդանի մէկ
ապացոյցն է տակաւին վերջին օ-
րերս Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս
Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան արքեպիս-
կոպոսին՝ Պոլսոյ հայ պատրիար-
քական իշխանութենէն անկախա-
բար գործելոյ Նկրտումներուն չյա-
ռած և Նպաստաւորուած լինելու
դէպքը :

Իսկ թէ յիշեալ քաղաքականու-
թիւնն իւր այդ սնուցած երկար-
ժամանակեայ խորհուրդը ինչո՞ւ
համար մինչև ցարդ չէ կարողա-
ցեր ի կատար ածել, դորա պատ-
ճառներն յոյժ բազմադիմի, եւս
և քաղաքական ազդեցութեամբ
ու միջամտութեամբ ալ խառնը-
ւած լինելով, զանց կընեմք խօ-
սիլ զայդմանէ, բաւական համա-
րելով հաստատել թէ մինչև ցարդ
այդ քաղաքականութիւնը չէ կա-
րողացած իրականացնել իւր սոյն
փափաքը, զոր յարգելու ածելոյ
համար վերջին օրերս խիստ Նպաս-
տաւոր եւ յարմար մի տագնապ
ծագած էր կ. Պոլսոյ մէջ, իսկ
այդ տագնապն ևս և աղէկ յա-
ռաջ գալիք երկիւղն անցած է
այժմ.

Թէ ո՞րն էր սոյն տագնապ, և
թէ ինչպէ՞ս կարող էր սա Նպաս-
տել Թուրքիոյ հայոց մի պատրի-
արք-կաթողիկոս հաստատելու մը-
տադրութիւնն իրականացնելու,
համառօտիւ իսկ հարկ կ՚համա-
րիմք անցնիլ, Նմանօրինակ տագ-
նապներ յաճախ կրկնուիլը հաւա-
նականութենէ հեռի չտեսնելով :

Պոլսոյ մէջ Հայոց կաթողիկո-
սական մի նոր աթոռ հաստատ-
ուելուն Նպաստող սոյն տագնապն
յարուցանողն եղած էր Սսոյ Տ.
Մկրտիչ Բ. կաթողիկոսը, Հայոց
պատրիարքական իշխանութեան
իրաւասութենէն ազատելով, ան-
կախ կաթողիկոսութիւն մը վարե-
լու համար Բ. Դրնէն այդ իմաստիւ
հրովարտակ մը ստանալու ձեռ-
նարկովը, յորում և մինչև աստի-
ճան մ՚իսկ յաջողած էր. եթէ
Պոլսոյ Ազգ. Վարչութիւնն և Ե-
րեսփ. Ժողովն այդ ազգավնաս
ձեռնարկն իւր օրրանին մէջ խեղ-
դելու ձեռն ի գործ արկած չը
լինէին, որով այդ խորհուրդն և
մտադրութիւնը գոնէ առ այժմ
վիժած կը համարուի, Սսոյ Տ. Մը-
կրտիչ Բ. կաթողիկոսին ցոյց տուած
ազգային կամաց համակերպելու,
ինչպէս նաև Բ. Դրան ցոյց տուած
ազգին կամքն յարգելու բարեյօ-
ժարութեամբը.

Մինչդեռ եթէ Սսոյ Տ. Մկրտիչ
կաթողիկոսն պնդէր այդ անկախ
կաթողիկոսական հրովարտակին
անփոփոխ պահպանութեանը վը-
րայ, տարակոյս չ՚կայ թէ Նորա
անմիջական և անխուսափելի հե-
տեւանքը եղած պիտի լինէր Հա-
յոց Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ որոշ-
մամբ՝ Սսոյ Տ. Մկրտիչ կաթողի-
կոսին անկումը, իբրև անհնազանդ
եկեղեցոյ, բարձր նուիրապետա-
կան հեղինակութեան Ներկայա-
ցուցչին, և ըմբոստ ազգային ե-
կեղեցական դարաւոր իրաւանց
արտօնութեան և իշխանութեան
դէմ.

Սորա ևս հետևանքը պիտի լի-
նէր Սսոյ Թափուր աթոռոյն մի
նոր աթոռակալ ընտրելու ձեռ-
նարկը, և ահա այդ նոր ընտրու-
թեանն առթիւ էր որ պիտի ծա-
գէր այն մեծ տագնապն և Հայոց
Պատրիարք—կաթողիկոսի աթոռ
մ՚ի Պոլիս հաստատելուն անմի-
ջական վտանգը. Զի Կիլիկիոյ թե-
մականք, որոց մեծ մասն արդէն
դժգոհ էր Նոյն իսկ Տ. Մկրտիչ
կաթողիկոսէն, նկատելով որ իրենց
կաթողիկոս ընտրելու արժանաւոր
մարդ կը պակսի հայ եկեղեցական
դասուն մէջ, բաց ի մի եկեղեցակա-
նէ, նկատելով որ կանխաւ առ այդ
պատրաստած ընտրելի մ՚ալ չու-
նին, բնականաբար պիտի առաջ-
նորդուէին, կամ ինքեանք յին-
քեանց դրդելով, և կամ անուղ-
ղակի ազդեցութիւններէ Ներշըն-
չեալ, իրենց քուէն տալ այդ մի
եկեղեցականին, և ահա յանկարծ
պիտի տեսնուէր թէ՝ Պոլսոյ Ներ-
սէս Պատրիարքն Հայոց՝ Կիլիկիոյ
կաթողիկոս ընտրուեր է.

Դժուարին է մեզ ասել այժմէն
թէ ի՞նչ տրամադրութեան մէջ
պիտի գտնուէր յայնժամ Ներսէս
Սրբազանն, բայց սա ստոյգ է
թէ՝ մէկ կողմէն Պոլսոյ Վարչու-
թիւնն, Ազգ. Ժողովն և Ժողո-
վուրդը միաբերան պիտի գոչէին
թէ «մենք մեր Պատրիարքը չենք
թողուր, դուք ձեզի համար մի
ուրիշ կաթողիկոս ընտրեցէք.»
մինչ միւս կողմէն Կիլիկիոյ թե-
մականք ևս միաբերան պիտի ա-
ղաղակէին թէ «մենք Ներսէս
պատրիարքէն զատ ուրիշ կաթո-
ղիկոս չենք ճանաչեր և չեմք ըն-
դունիր» : Ուստի և այս երկու
հակառակ ծայրից միջին ուղղու-
թիւնն և լուծումը գտնելու հա-
մար, որոց ընթացքը բնականա-
բար պիտի գայր՝ երկար ժամա-
նակէ ի վեր մտածուած և պահ
մը բարձի թողի եղած այն մեծ
փոփոխութեան և յեղաշրջմանը
յանգելու, հայազգի պաշտօնա-
վարաց ձեռօք ըլլայիք Թագուն
աջակցութեամբն ու ազդեցու-
թեամբը՝ Ներսէս արքեպիսկոպո-
սի անձին վերայ Հայոց պատրի-
արք—կաթողիկոսութիւնն հաս-
տատելու, աթոռն ունենալով ի
կ. Պոլիս.

Համոզմամբ կ՚ասեմք թէ Սսոյ
կաթողիկոսի նոր ընտրութեան
ձեռնարկ մ՚անշուշտ այս վախճա-
նին պիտի գայր յանգելու, ուս-
տի և գտնուեցան յայնժամ ի Պո-
լիս հեռատես և խոհական ան-
ձինք, որք խորհուրդ տուին և
համոզեցին ազգ. երեսփոխաննե-
րէն չատերը, որ Ազգ. Ժողովոյ
մէջ Սսոյ խնդրոյ մասին ազգ. ի-
րաւանց պահպանութեան Նա-
խանձախնդրութիւննին՝ մինչև Սը-
սոյ կաթողիկոսն պաշտօնանկ ը-
նելու աստիճանին չ՚հասցնեն, զի
յետադայ պատահարաց և վտան-
գին առաջքն առնելու անկա-
րող կը գտնուին յայնժամ,
այլ ջանան գործն ըստ կարելւոյն
իրաւախոհութեամբ և համոզմամբ
կարգադրելու և վերջացնելու,
որպէս զի անձկնալի պատահա-
րաց և վտանգալից խառնակու-
թեանց դուռ բացած չ՚լինին.

Բարեբաղդաբար Տ. Մկրտիչ
կաթողիկոսին, ինչպէս նաև Բ. Դը-
րան, այս խնդրոյն մէջ ազգին
կամացը հակառակ չ՚գալու յօժա-
րամտութիւննին, միանգամայն և
Ներսէս Ս. Պատրիարքին ևս այս
անգամ վերջնականապէս պատ-
րիարքութենէ տուած հրաժարա-
կանը, կ. Պոլսոյ մէջ Հայոց պատ-
րիարք—կաթողիկոսի աթոռոյ մը
հաստատութեան վտանգն ու
տագնապը գոնէ առ այժմ անց-
կացնելու Նպաստող զուգադիպու-
թիւն մը կը համարուի :

Ասացինք թէ Տաճկաստանի մէջ
այդպիսի քաղաքականութիւն մը
կենալը կասկած չ՚տանիր, զի դա
քաղաքական մի չահ կընշմարէ
իրեն համար այդ փոփոխութեա-
նը մէջ. իսկ մեզ ամենէն աւելի
զարմանալի երևացածը՝ այն 15000
րուպլի տարեկան ծախսն է զոր
կ՚անէ եղեր Ռուսաց տէրութիւնը
Պոլսոյ մէջ կաթողիկոսական յա-
ջորդ մը առանձինն պահելու հա-
մար 1862 Թուականէն ի վեր :

Չ՚գիտեմք ստուգիւ թէ Պետեր-
բուրգեան Վեդոմոստ Թերթը ուստի՞
քաղած է իւր այդ տեղեկութիւն-
Ները և թէ Բեդերապուրկի կա-
ռավարական ակմբոց հետ մինչև
ո՞ր աստիճան մտաւոր կամ մը-
տերմական յարաբերութիւն մ՚
ունի, որպէս զի յայտնէ չափե-
ինք իւր տուած սոյն լրոյն ևս ըս-
տուգութիւնը.

Սխալ է թէ 1862 Թուականէն
սկսեալ կ. Պոլսոյ մէջ Էջմիածնայ
կաթողիկոսին մէկ յաջորդն կամ
փոխանորդը գտնուած լինի : Ար-
դարև Մատթէոս կաթողիկոսի օ-
րով մի անգամ փորձ մ՚եղաւ կա-
թողիկոսական փոխանորդ մը հաս-
տատել ի Պոլիս, իսկ չը յաջողե-
ցաւ. 1868ին ևս երբ Ջալալեան
Սրբազան Պոլիս ղրկուեցաւ իբր
կաթողիկոսական նուիրակ, այն
ժամանակ Բ. Դուռն Ալի փաշայի
մի նշանաւոր գրութեամբը՝ զՊոլ-
սոյ Հայոց Պատրիարքն առաջին
անգամ Էջմիածնայ կաթողիկոսին
փոխանորդը ճանչեց պաշտօնա-
պէս. (Շարունակելի)

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—

Իրլանտանըն Տըպլին չէհրինտէ
Ֆէնիքս—Բարգ պաղչէսինտէ իքի
մէճճուլ չախս Թարաֆընտան ա-
խիրէն գաթլ օլունան լորտ Ֆ. Գա-
վէնտիշին թէրճէմէի հալի հազ-
գընտա պէրվէճէը աթի պազը
մալիւմաթ վէրիրիզ :

Լորտ Հարթինկթընըն պիրատէ-
րի լորտ Ֆրէտէրիգ—Շարլ Գա-
վէնտիշ՝ տուգ տը Տըվոնշայրըն ի-
քինճի մախտումը տըր : Մումա-
լէյհ՝ 1836 սէնէսինտէ տիւնեայա
կէլմիշ օլուպ, Գէմպրիճտէ Թրի-
նիթի Գոլիճնամ մէքթէպտէ թահ-
սիլը իւլում իթտիքտէն սօնրա,
1859տան 1864է գատար լորտ կը-
րանվիլ նէզտինտէ խուսուսի սըր
քեաթիպ պուլունմուշ, վէ 1872
յուլիսինտէն 1873 օգոստոսընա
գատար Մ. կլատսթօնա սըր քեա-
թիպլիք իթմիշ տիր : Լորտ Գա-
վէնտիշ՝ 1873 օգոստոսընտա խա-
զինէ նազըրը Թային օլունմուշ,
վէ 1880տէ խազինէնին մալիյէ սըր
քեաթիպէթինէ Նասպ իտիլմիշ տիր:
Լորտը մումալէյհ՝ Եօրգշայր է-
եալէթինին պիր գըսմը Թարա-
ֆընտան մէճլիսը մէպուսանտա
ազա պուլունմագտա իտի :

—

Բէթէրսպուրկտան Լոնտրայա
չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ,
եազըլտա Մօսգովատա աշըլա-
ճագ օլան սէրկինին գիր գըսմը
ալթընտա պիր լազըմ մէյտանա
չըգարըլմըշ տըր : Պունուն իչէ-
րինէ 18 քիշի Թէվգիֆ օլունմուշ-
լար տըր :

—

Բէթէրսպուրկտան ալընան պիր
թէլէկրաֆա կէօրէ, ժէնէրալ ըՕ-
թըրէնպրգօֆըն գաթլ օլունտուղը
սըրատա օրալարտա պուլունան
գաթիլին պիր չէրիքի՝ ժէնէրալըն
իւզէրինտէ պուլունան պիր չօգ
էվրագը ախզ իթմիշ տիր : Էվրա-
գը մէզքիւրէ՝ Թէվգիֆլէրի իճապ
իտէն պիլճիւմլէ Նիհիլիստլէրին
ճէտվէլը էսամիսինի հավի պու-
լունմագտա իմիշ. պունտան մա-
տատ սուի գասարըն վուգուինի
միւթէագըպէն հուսուլէ կէլէն
գըրըշըգլըգ էսնասընտա Նիհի-
լիստլէր ժէնէրալը մումալէյհին
սաքին պուլունտուղու օտանըն
գաբուսընը գըրմըշլար, վէ Նիհի-
լիստլէրի իթթիխազ իթտիքլէրի
Թասավվուրը ումումիյէ միւթէալ-
լիգ օլան պիլճիւմլէ էվրագը սաւ-
րէյի տախի չալմըշլար տըր :

—

Նիհիլիստլէրին իճրա գումիթէ-
սի՝ պու քէրրէ պիր պէյաննամէ
նէշր իտիպ, պունտա ժէնէրալ
Սթրէլնիգօֆըն գաթլի՝ բօլիթի-
գա մահգումլարը հագգընտա իճ-
րա իթտիկի մուամէլաթը վահչի-
յանէ վէ զալիմանէսի էսէրի օլտը-
ղը, վէ պունուն Ջարըն տիկէր
մէմուրինինէ պիր իխթար մագա-
մընտա պուլունտուղու պէեան ի-
տիլմիշ տիր :

—

Բուսիատա վագը Բիկատան վա-
րիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօ-
րէ, Բուս հուքիւմէթի՝ չէնկին եա-
հուտիլէրին հիճրէթլէրինի սըգ-
լաշթըրաճագլարընտան տօլայը
բէք զիյատէ հէյէճանտա պու-
լունմագտա իմիշ :

—

Ինկիլթէրրա մէճլիսի մէպուսա-
նընտա ազա ինթիխապ օլունուպ,
ֆագաթ Ալլահա ինանմատըղը հա-
սէպիյլէ լազըմ կէլէն եէմինի իթ-
մէտիկինտէն, ինթիխապը Թաս-
տիգ օլունմաեան վէ պիր իքի տէ-
ֆա մէճլիս սալօնընտան տէթթա
տիշարը չըգարըլան Մ. Պրատլօնըն
մէճլիսը մէզքիւրէ գապուլ օլուն-
մասընը Թալէպ իթմէք իչիւն ին-
կիլթէրրանըն հէր տէրէֆինտէն գիյատէ
չէհիրլէրի մայիս 10տա Լոնտրայա
հէեէթը մէպուսէյէ իրսալինի
վատ իթմիշլէր տիր :

—

Սիսամպէյի Ատօսիտէս բաչա
հազրէթլէրի ալաֆրանկա ապրի-
լին 27ինճի կիւնիւ Բարօ Նամպէյ-
լէք վաբօրու իլէ մահալը մէմու-
րիյէթինէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր:
Ճէզիրէի մէզքիւրէտէն եազըլան
պիր մէքթուպա նազարէն, բաշաի
միւշարիլէյհ էհալիի ճէզիրէ Թա-
րաֆընտան բէք օ գատար չէվգ
ու մուհապպէթլէ գապուլ օլուն-
մամըշ տըր :

—

Բում բաթրիյի Եօվագիմ էֆէն-
տի՝ չարշէնպէհ կիւնիւ Պապը Ա-
լիյէ պիլզիմէ, մէմուրիյէթը
ճէտիտէլէրինտէն տօլայը Պաշ վէ-
քիլ Ապտիլ Բահման բաշա հազ-
րէթլէրինի Թէպրիք իլէմիշ տիր :

—

Ամէրիգատա բօսթա միւտիրի
Թային օլունմագ իւզրէ իսթիֆա
իթմիշ օլան Տէրսատէթ Ամէրի-
գա սէֆիրի սապըգ Մ. Հօրաս
Մէյնըրտ ալաֆ. մայիս 3տէ 68
եաշընտա օլտուղու հալտէ Թէնէ-
սէ էեալէթինտէ (Ամէրիգա) վէ-
ֆաթ իթմիշ տիր :

—

Բուսիա սէֆարէթ միւսթէշարը
Մ. Օնուը Մուտանեայա կէօթիւ-
րէն Թօմսոն նամ սէֆարէթ վաբօրը
էվվէլքի կիւն Սթամպօլա ավտէթ
իթմիշ տիր :

—

Իզմիրտէ Տէյիրմէն տէրէ գուր-
պինտէ Պէեօղլու նամ մահալտէն
Պաղչէճիք գուրպինտէ վագը Ս.
Մինաս տաղընա գատար պուլու-
նան օրմանա աթէշ վէրիլտիկի
պունտան ագտէմ եազըլմըշ իտի :
Պու տէֆա իզմիրտէն եազըլտը-
ղընա կէօրէ, պու հարիգ պիր
Լազ մուհաճիր Թարաֆընտան իյ-
գա իտիլմիշ օլմաղլա, մէրգում
մուհաճիր ախզ ու կիրիֆթ օլուն-
մուշ տըր :

—

Պէյօղլունտա վագը Մէքթէպը
Հարպիէնին սէնէլիք իմթիհանլա-
րընա պու կիւնտէն իթիպարէն
պաշլանաճագ տըր :

ԿԼՈՒԱՌ
(ՍԱԳԸԳ ԳՕՆԹԻ ՎԷ ՇԱՀԻՆԻ)
ԹԻՒԹԻՒՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ
109 ԳԱԼԱԹԱ ՍԱՆՏԸԳՃԸԼԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻ 109

Ֆապրիգամըզտա եէնիճէնին էն ալա մահսուլլէրինտէն հէր նէվի
նէֆիս վէ գօգուլու Թիւթիւն վէ սիկարա Թէտարիք վէ իմալ օլու-
նուպ, միւթէպէր միւշթէրիլէրիմիզ օնլարտան իչթիրա իլէ հէր հալտէ
մէմնուն օլաճագլարը, վէ սայըր ֆապրիգալարտան տահա գի-
եատէ չան ու չէօհրէթ գազանմըշ պուլունտուգը հասէպիլէ, մէզքիւր
ճէտիտ ֆապրիգամըզ իչպու եէնի իսմէ եանի ԿԼՈՒԱՌա չայէթ օլ-
տուղունու Թէճրիպէ իլէ Թաստիգ իյլէյէճէքլէրի չիւպհէսիզ տիր :
Կէրէք Սթամպօլտան վէ կէրէք Թաշրալարտան վէրիլէն սըբարիշ-
լար սէրիան իճրա օլունաճաղը կիպի, մէմալիքը էճնէպիյէյէ իրսալ օ-
լունաճագ Թիւթիւն վէ սիկարա պանտրօլ ռէսմինտէն մուաֆ տըր :
Սաթըլան մահալլէր.
Գալաթա. Սանտըգճըլար ճատտէսի Ն° 109 :
Սթամպօլ. Պալըգ Բազարընտա Ն° 165 :
ՏԷՄԻՐՃԵԱՐՈՒԼԵԱՆ ԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Օ ԳԱՄԷԼԻՍ
ՊԷՕՑԻՒՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԷՑՕՂԼՈՒՆՏԱ ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն°=8

—

Մէզքիւր մաղազա՝ եապգ մէվսիմի իչիւն Ֆրանսադըն էն պիրինճի
Ֆապրիգալարընտան Փիւթանըգ, վէ գատընլարա մախսուս չամա-
չըր Թագըմը իչիւն էնվաի մօտա գումաչլար, վէ պէճապլար, վէ
եէնի մօտա չէմսիյէլէր վէ զայրիհիմ կէթիրթմիշ, վէ էմթաաի մէզ-
քիւրէնին բէք նէֆիս վէ բէք զարիֆ վէ ղայէթ էհվէն պուլուն-
տուղունու բաղըէթլու միւշթէրիլէրինէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր
տիր :

Թօգթօր Սարգիս էֆէնտի Ա-
րապեան՝ կայսերական բժշկական
վարժարանին մէջ ուսումնքը ա-
ւարտելով Տիբլօմը առնելէն ետ-
քը Բարիզ ուղևորած և հոն ալ
տիբլօմ ստանալով երեք տարի
մասնաւոր հիւանդանոցին մէջ
ծառայելէն յետոյ, այս անգամ
Պոլիս վերադարձած ըլլալով, պա-
տիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հա-
սարակութեան թէ իւր բնակու-
թիւնը հաստատած է Եէնի-Գա-
բու Հիսար Տիպի թիւ 25, ուր
երեքշաբթի օրերը ժամը 6էն մին-
չեւ 9 ամէն կարօտ և աղքատ հի-
ւանդները ձրիապէս պիտի դար-
մանէ :

Վերոյիշեալ Տօքթորը կը գտնը-
ուի նաև ամէն օր ժամը 5էն մինչև
8 Պոլիս կամուրջին գլխոյը Եէծա-
պատիւ հանրաճանօթ Քիւչիւքեան
եղբարց դեղարանը, ուր կիրա-
կի օրերը հիւանդները ձրիաբար
պիտի ընդունի. 20—10

Պրուսա Մանքեմէյի Թիճարէթ իճրա մաիրէսինտէն կէլէն իլան ։

Իֆլասիյէթլէրինէ հիւքմ թէրէթթիւպ իթմիշ ագուեմէ իլան գըլընան Պրուսատա Սիմքէչ խանընտա մուգիմ Պօտուրեան Օհնիկ էֆէնտի իլէ Գըրմըզեան Ճիվան վէ Սիմքէչեան Մարթին վէ Պօտուրեան Յակոբոսըն մանքեմէճէ թէտգիգաթը լազըմէ պիլիճրա խիֆսի տույունտէն անգլէրինին մէպտէի իմարիխ ալաֆրանկա 25 մարտ 98 թարիխ կիւնիւնէ միւսատըֆ օլան բուտմի 98 սէնէսի մարտը 13րնճի ճումա էրթէսի կիւնիւ օլտուղու անլաշըլմըշ , վէ մերգումլարըն իֆլասիյէթլէրինէ ճէմմը մէզգիւր թալսիս գըլընմըշ օլմաղլա , պերմուճիպը գանուննամէի թիճարէթ քէյֆիյէթ մէրգում միւֆլիսլեր իլէ սաիր ալագատարլարըն մալիւմի օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլունուր ։

26 Նիսան 98

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Գալաթ իսկէլէսինտէ Գարագաշ մանհալլէսինտէ վաքըֆ իսկէլէսի ճատտէսինտէ իքի խիւգիւ 680 զըրա պիր գըթա արսա միւթէսաըրըֆը թարաֆընտան կէրէք թէքմիլէն վէ կէրէք բարչա բարչա ֆիրուխթ օլընաճաղընտան , թալիպ օլանլար՝ արսաի մէզքիւր սահիպինի մաթպաամըզտան սիւալ իտէպիլիրլէր ։ 5—2

Շէհր էմանէթի մէճլիսինտէն իլան ։

Էյուպ տախիլ օլտուղու հալտէ Սիմամզադէլըն տախիլ վէ խարիճը սուրընտա օլան քեաֆֆէի մահալլաթտա վէ Այ Սթէֆանոս իլէ Մագրի գարիյէլէրի հուտուտըընըն լիւգումինէ կէօրէ , կագ իլէ թէնվիրի զըմնընտա իմթիյազ չէրաիթի թային օլունարագ մէվգիի միւնագասայա գօնուլմուշ ՝ վէ միւնագասայա տախիլ օլաճագլար՝ 150.000 լիրա սէրմայէյէ մալիք օլտուգլարընը էվրագը ըէսմիյէ իլէ իսպաթ իտէճէքլէրի կիպի , իտիլէճէք մուգավէլէտէն նիւքօլ իթտիքլէրի հալտէ , զամթ օլունմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասընա 2500 լիրա վազ էյլէմէլէրի ճիւմէի չէրաիթտէն պուլունմուշ օլմագլա , պու սուրէթլէ իմթիյազը մէզքիւրէ թալիպ օլանլարըն Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

28 Նիսան 98 3—3

Էվգաֆը Հիւմայուն Վարիտաթը Ումումիյէ խազինէսինտէն կէլէն իլան ։

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի տաիրէսինին էթմէքճիլիք վէ սուճըլըգ վէ գահվէճիլիք կիպի էսնաֆտան ալընաճագ րուսումա թալիպ օլանլարըն Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէլմէլէրի մուգատտէմա իլան գըլընմըշ իտի ։ Ջիքը օլունան րուսում 98 սէնէսի հազիրանընըն 10ընճը կիւնիւնտէն սէնէի մերգումէ չուպաթը զայէթինէ գատար 8 այ 21 կիւնլիկ թօբտան վէ իլճապընա կէօրէ այրը այրը տախի իհալէ օլունաճաղընտան , թալիպի պուլունանլարըն թարիխը իլանտէն մէզքիւր հազիրանըն իպթիտասընա գատար 100 տէ 10 զուրուչ հիսապըյլա բէյ ագչէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն Վարիտաթը Ումումիյէ իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր ։

28 Նիսան 98 5—3

ՊՈՒ ՄԷՄԼԷՔԷԹՏԷ ԱՃԱՅԻՊ ՎԷ ՈՒՄՈՒՄԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳ

Նասըլ քի պիր խըրըզ պիղի կէճէ սօյար , էօյլէ տէ պու խաստալըգ կիզլի սուրէթտէ իւմիւմիւզէ հիւճում իտէր ։ Պու խաստալըղա միւպթէլա օլանլար՝ կէօլիստէ վէ գապուրըկլարտա վէ պազէն սըրթտա պիրէ ադըը տույարլար ։ Իւմթլէրինէ օտանճ կէլիր վէ ույումագ իսթէրլէր . աղըզ՝ խուսուսի իլէ սապահլարը ֆէնա տըր , Տիլլէր եաբըշկան պիր մատտէ իլէ քիրլէնիր , իշթահ գաբանըր , խաստա սինէսինտէ պէօյլէ պիր աղըըլըգ վէ պազէն պիր զաաֆ վէ տօյմագ պիր աճըլըգ տույար, կէօզլէր սօլար , բարմագլարըն ուճլարը սօուր վէ նէմլէնիր։ Պիր ազ վագթ սօնըրա պիր էօքսիւրիւք պաշլար , պու էօքսիւրիւք էվվէլա գուրու օլուր , վէ պիր գաչ այ եարա եէչլիճէ պիր պալղամլա կէլիր։ Խաստա տայմա պիր եօրկունլուգ տույար , վէ պէյհուտէ ույումագ իսթէր . պու ույգու քէնտիսինէ հիչ պիր գուվվէթ վէրմէզ ։ Պատէհու իւմթինէ պիր թիթրէմէք կէլիր վէ հէր չէյի ֆէնա կէօրիւր ։ Պիրտէն պիրէ այագա գալգտըղընտա , պաշը տէօնէր , ինգըպազը օլուր . տէրիսի կեաճ գուրու վէ կեաճ սըճագ տըր . գանը գաթըըլաշըը ճէվէլանը ազալըր . կէօզլէրինին ագլարը պիր ռէնկ ալըր , խորարը աղ տըր վէ զօր օլուր . պունտան մաատա թօրթուլու տըր ։ Խաստա՝ եէտիյի եէմէյի էքսէրիյա տիշարը վէրմէյէ մէճպուր տըր . պու իսթիֆրաղլարտան տօլայը ադըըտա պազէն աճը վէ պազէն թաթլըճա պիր տատ գալըր , վէ գուսսուգտան սօնրա էքսէրիյա եիւրէք չարբընթըսը կէլիր . խաստանըն կէօզլէրի զայըֆլանըր , վէ կէօզլէրինին էօնիւնտէ տայմա լէքէ պուլունուր . պէօյլէ պիր եօրկունլուգ վէ զայըֆլըգ տույար ։ Պիւթիւն պու ալամէթէր սըրա իլէ մէյտանա չըգար ։ Տէրլէր քի , էհալինին իւչ բայըըն պիր բայը չու եա պու թարզլա մէզքիւր խաստալըղա միւպթէլա տըր ։ Պազը հէքիմլէր պու խաստալըղըն թապիաթը իւզէրինէ էքսէրիա եանըլմըշլար տըր ։ Պազըլարը պիր ճիլտ խաստալըղը , պազըլարը հազըմսըզլըգ , վէ նիհայէթ քիմի տէ տալագ խաստալըղը մազանընտա թէտավի իթմիշլէր տիր , լաքին պունլարըն միւթթէֆիգ թէտավիլէրինտէն հիչ պիրի մուվաֆֆագիյէթէ նայիլ օլմամըշ տըր ։ Մամաֆիհ «Մատամ Սէյկէլին չիֆաքեար Շուրուպը» հէր խուսուստա թէմամըյլա խաստալըղը էյի իտէր ։

Հազմսըզլըգ բէք վախիմ պիր խասր թալըգ օլուպ , բէք չօգ ինսանլարտա վար տըր, վէ էկէր սէրիան պագըլըպ թէտավի օլունմազ իսէ , նէթիճէսի չօգ ֆէնա օլուր ։ Սէյկէլին չուրուպը էն միւքէմմէլ անճագ մուվաֆըգ պիր մուալիճէ տիր ։

Սահիպի Ա. Ճ. ՈՒԻԹ
2 Ֆարթինկթըն Րօտ Լօնտրա է. Գ

Սթամպօլտա Եէնի Ճամի սօգաղընտա Մ. Տէլլա Սուտանըն էճզախանէսինտէ վէ Պէյօղլունտա Ֆօղրու եօլունտա Մ. Գանցիւք պիրատէրլէրինին Ինկլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Վէլլիցին էճզախանէսինտէ վէ պիլճիւմլէ պաշլըր տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ միւպայէաթ իչիւն Գալաթատա զայըթա մէրքեզի գուրպինտէ Նիւբուէք—Գալտըրըմտա Ն. 95/7 տէ Ումում Ինկլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Էտմօնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա , 12 Մայիս	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102-
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	13-5/16
» » գարանտը	13-1/8
Իսթիգրազ 65	16-
» 69	14-1/8
» 71	68 1/4
» 72	27-3/4
» 73	13-3/16
Օսմանլը պանգասը	22-
Մըսըր տույունու մուվաթթա հըսէ	68-1/2
» իմթիյազլը	88-5/8
Րուսիա իսթիգրազը	86-7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-
Բարիզ , 12 Մայիս	
Ֆրանսա. ռանթ. 3 % ֆր.	83 90
» » 5 գրօնօսուզ	117-32
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	13 52
» » գարանտը	13 50
Իսթիգրազ 65 ֆր.	81.
» 69	72.
» 73	67.
Մըսըր ֆօնտ. մուվաթթա հըսէ	346 25
Գրէտի Լիօնէ	750.
Օսմանլը պանգասը	817 50
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	60 25
Իթալիա էսհամը	89-75
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-20
Վիէննա , 12 Մայիս	
Աճիօ ֆիօրին	-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	28 20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհմ. ում. տիւն աթչ. գաբ.	14 17
Գու սատան աչըլըտը	14-17
Իսթիգ. 63 (Մուլթօն) 6 % ֆ.	-
» 65 » 6 % ֆ.	82-
» 69 (Րինտր) 6	72-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	27 25
» 73 6 % ֆ.	67-
Րումէլի շըմէնտըֆէր 3	59-
Ագչէ ֆայիզի	09-
Ըէսօր Ղըշ	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7- 2
Սթամպօլ պանգասը	10- 5
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-28
Թրամվայ	3 45

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըրուշ	Ղչ. Ֆր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108- 1
Մէթալիք »	207-
Պէշլիք »	208 20
Ալթըլըգ »	125-15
Պագըր »	700-
Գայմէ »	880-
Ինկիլիզ լիրասը	110-14
Ֆրանսըզ ալթունու	87-35
Ֆօյ	90-15
Գրիմից ալթունու	51 20
Գարպօն գայմէսի	8 89

ՍԻՆԱՊԵԱՆ ՎԻՔԷՆ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

ԻՔԻ ԳԱԲՈՒԼՈՒ

ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Ն° 32 ՀԱՄԻՏԻՅԷ ԹԻՒՐՊԷՍԻ ՃԱՏՏԷՍԻ Ն° 32

ՂԱՅԷԹ ՄԻՒՖԻՏ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

Տէրսաատէթտէ Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ Թիւրպէսի սըրասընտա վագը օլուպ , եիւզ սէնէյէ գարիպ պիր զէմանտան պէրու Սինապեան միլլէթի թարաֆընտան իտարէ օլունարագ Տէրսաատէթճէ ֆէննը սըէչրինին մէրքէզի մէրթէպեսինէ կէթիրիլմիշ վէ էլէճմ ֆէննը մէզքիւրտէ մէհարէթ ու պէհրէսի միւսէլլէմ օլան Սինապեան Վիքէն էֆէնտի էճզը իտարէսինէ ինթիգալ իթմիշ պուլունան Իքի Գաբուլու նամը իլէ միւշթէհիր էճզախանէտ՝ պունճա զէմանտան պէրու էպնաի վաթան հազգընտա սէպգաթ իտէն խըտէմաթընա պիր գաթ տահա գուվվէթ վէրմէք իչիւն, պու քէրրէ խասսէթէն Էվրոպանըն էն զիյատէ մէշհուր ֆապրիգալարընտան խալիս վէ թազէ նէվինտէն հէր ճինս էճզալար ճէլպ իթտիրմիշ օլմաղլա , ֆէննը մէզքիւրճէ տէսթիրէս օլտուղու չու թէսհիլաթտան տօլայը , քէնտի բաղպէթլու միւշթէրիլէրինին եարաճաղը մուալէճաթըն կէրէք նէֆասէթ ու խալիսէթինճէ վէ կէրէք ֆիյաթընճա պիր գաթ տահա խօշնուտ իտէճէյինի իլան իտէր ։

Պունտան պաշգա մէզքիւր Իքի ԳԱԲՈՒԼՈՒ էճզախանէտ , սաչլարը տա պուլունան քէրէքլէրին տէֆի իչիւն Օ ՏԻՒ ՍԻՐԱՅ ԱՆԹԻՔԻՊԻՏԻՐԻՔ Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ , վէ սուսուլէթը հազմ վէ գասաֆը մէտէ վէ իչէր միւզմինէսինէ գարշը զատ գասաֆը պիրինճ վէ ֆազրիլատէմ իլէթլէրի իչիւն ԷԼԻՔՍԻՐ ԹՕՆԻՔ ՖԷՊՐԻՖԻՒԺ ՏԸ Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ նամլարը իլէ մումայիլէյհ Սինապեան Վիքէն էֆէնտինին թէրթիպքէրտէսի օլան մուալէճաթ տախի ֆիյաթը մազթուճէյլէ ֆիրուխթ օլունտուղու կիպի , սաչլըրան մուալէճէսի վէ պալըգ եաղընըն էն խալիս նէվի տախի պուլունտուղու խասսէթէն իլան գըլընըր ։

Ջէյլ.—Մէզքիւր էճզախանէ խարէսի՝ պիր թագըմ էճզախանէլէրին Իքի ԳԱԲՈՒԼՈՒ էճզախանէ կէօյա քէնտիլէրի օլըղը պէյանը իլէ էհալիյի իղֆալ իթմէք սախթէքեարլըղընտա պուլունտուգլարընը խապէր ալմըշ օլմաղլա, էհալինին պունճա տըգգաթ իթմէլէրինի, վէ պունուն իչիւն քէնտի տիւքքեանընըն միւթէատտիտ եէրլէրինէ Իքի ԳԱԲՈՒԼՈՒ իպարէսինի նագշ իթթիրմիշ իւլտար իտէր ։

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ

ՎԻԷՆՆԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Իչպու պանգա էօմիւր սիկուրթասընտան մաատա , չօճուգլարըն պէօյիւմէսինէ գատար պիր սէրմայէ բէյտա իթմէք իւզրէ աչըէ տախի գապուլ իտէր ։

Պու պանգա [illegible] 1869 [illegible] 8 [illegible] 1870 [illegible] 27 [illegible] 747/640 [illegible] ։

Մէզքիւր պանգա՝ ինսանըն էօմրիւնիւ մուայյէն լըրամիյէլէրէ վէ քեաֆֆէի չէրաիթը մալիւմէ իլէ սիկուրթա իտէր . եանի էօմրիւնիւ սիկուրթայա գօյմագ իսթէյէն ատէմ կէրէք հէր նէ վագթ վէֆաթ իտէր իսէ , վէ կէրէք սիկուրթա միւտտէթինին սօնրա սաղ գալըր իսէ , պու պանգա օ ատէմին թային իթտիկի մըգտար միպլաղը , վէ օրթագլաշըը օլան սէրմայէլէրի սիկուրթա իտէր ։

Մէզքիւր պանգա՝ թալէպ օլունան թագսիթաթը, ատա թէնզիհ վէ թէնզիլ իթմէքտէ բէք կիւն սօնրա թէէտիյէ իտէր, վէ ինսանիյէթ էտէ թէվֆիգէն , քէնտի միւշթէրիլէրինէ բէք միւսախէ չարթլար վազ էյլէր ։

Տահա զիյատէ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իչիւն Աճէնցիա բէք չօգ լիսանտա բիսալէլէր թէտարիք իթմիշ տիր ։

[illegible]

Ա. ՀԷՖԹԷՐ

Գալաթատա Գարաքէօյտէ պօրսանըն գարշըսընտաքի տաիրէնին իքինճի գաթընտա 13 նումերօլու օտատա ։

Սթամպօլտա Պէյչիւք՝ Եէնի խանտա Մ. Հէրմ. Ա. Հօլցպէյն վաստասի կէլմիշ օլան հէր սիկուրթա պէտէլինի ալագ ու գապուլ իթմէյէ մէմուր տըր ։

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէլճիգանըն Լէօբօլ վէ Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանլարընըն չըվալիէլիք վէ Իթալիանըն Սէն-Մօրիս վէ Սէն-Լազար նիշանլարընըն օֆիսիէլիք րիւթպէսինի հայիզ պուլունան Տօքթ. տը Ժօնկըն աչըգ էսմէր րէնկլինտէ

ՄՕՐԻՆԱ ԲԱԼԸՂԸ ԵԱՂԸ

Իչպու պալըգ եաղընըն վէրէմ , կէօղիւս , զաաֆէթ , չօճուգլարըն տիւչարը հէլագ օլմագ , վէ քեաֆֆէի սըրաճա խասթալըգլարընա գարշը զայէթլէ վէ էմսալինտէն զիհատէ ֆայտէլի , վէ պիւթիւն պալըգ եաղլարընտան թէմիզ , վէ գօզուսուզ օլտուղու քեաֆֆէի պէօյիւք հէքիմլէր թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր ։

Մէզքիւր պալըգ եաղը եալըըզ , իւզէրինտէ Տօքթօր տը Ժօնկըն իմզասը վէ մէօհրիւ , վէ Անսար , Հարֆօրտ վէ գում. բանիասընըն իմզասընը հավի գաբսիւլլէր պուլունան շիշէլէր իչինտէ սաթըլըր ։

Գալըպլարընտան իճթինապ օլունմալը ։

Սահիպի եէկեանէլէրի ԱՆՍԱՐ ՀԱՐՖՕՐՏ ՎԷ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱ 77 Սթրանտ , Լօնտրա ։ Սաթըլըր պիւթիւն էճզանը վէ էճզա թիւճճարլարը տիւքքեանլարընտա ։

Թօբտան սաթըլըչ իչիւն Սթամպօլտա տէբօզիթօսու , Գալաթատա Պանգա սօգաղընտա 2 նումերօլու Մ. Է. Միւքտուսուն մաղազասընտա տըր ։

Սաթըլըր Պէյօղլունտա Ն. վէ Ժ. Կանծիւք պիրատէրլէրին Ինկլիզ էճզախանէսինտէ , վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Էտմօնտ Գարուանանըն 97 նումերօլու մաղազասընտա վէ բէզգա Ժ. Ջօզօնուն (սապըգ Վէլիչ վէ գում.) էճզախանէսինտէ , վէ Սթամպօլտա Մ. Մէսիքի վէ Գումպանիասընըն Եէնի ճամի սօգաղընտա վագը նումերօ 33 մէրքէզի էճզախանէսինտէ վէ Մահմուտ բաշատա նումերօ 49 Ջօպան օղլու , վէ Եէնի ճամի իչինտէ նումերօ 16 Ժ. Ալէքեան էճզախանէլէրինտէ ։

ԽԸՏԻՎ ԻՅԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐՐԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր [illegible] վուգու պուլուր , վէ Ջանագ Գալէ , Միտիլլի Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար ։

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՎԻՒՐՈՒՏԻ

Հէր [illegible] վուգու պուլուր , վէ 4 պուչուգ կիւն իճրաի սէյահաթ իտէր ։

Մէլահազա.— Բէյէյա գարտաշըն սիւվար օլտուղու ՇԱՐԳԻՅԷ վաբօրը՝ ալաֆ. մայիսին 17ինճը չարշէնպէ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէճէք տիր ։

Եօլճու իլէ էմթաա նագլիւնը վէ սաիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Ահմէտ Րասիմ բաշա խանընտա վագը չիրքէթը մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր ։

ԱՖԻԹԱՊ ԷԶ ՊԷ ՀԷՐՔԷՍ ՇԷՏԻՏ ՊԷՏ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ

Տէրսաատէթ էհալիսինին օն ալթը սէնէտէն պէրու Սթամպօլ քէօբրիւ պաշընտա Վալիտէ Սուլթան խանը քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումերօլար իլէ մուրագգամ ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ տիմէքլէ մալիւմլարի օլան ՎԷՆՍԱՆ ԾԱՆՆԻ էֆէնտինին էճզախանէսինտէ եարտըըլան հէզա վէ միւպայաա պույրուլան էնվաի մուալիճէ վէ էտվիյէթը Թըպպիյէ վէ սաիրէնին խալիս վէ ֆիյաթճա էհվէնիյէթինտէն վէ ըիայէթտէ գուսուր կէօրմէտիքլէրինտէն տօլայը միւշթէրիի միւշթէրէմէնին իպրազը րուհ խօշնուտիլէրի՝ սահիպը էճզախանէնին միւթէշէքքիր վէ քիւչարընտան պէրու կէրէք բէշէթմալարտա միւնտէրիճ էճզալարը նօգթասը նօգթասընա քէմալը տըգգաթըլա թէտարիք վէ կէրէք ճէլպ իյլէտիյի էճզալարըն վէ պալըգ եաղլարընըն վէ մէչրուպաթը միւթէնէվվիէ սաիրէնին Էվրոպանըն պիրինճի ֆապրիգալարընտան խալիս վէ էն ալալարընըն ճէլպինտէ տէվամ իլէ պէրապէր , քէմալը տըգգաթլէ քէնտի թէրթիպ իթտիյի գաթրան սույու վէ չէլիք չուրուպու վէ գընագընա չարապլարը վէ սաիր պունա միւմասիլ չէրպէթլէրին Էվրոպա ֆիյաթլարընա նիսպէթէն զայէթ տուն վէ թէէսիրլի օլտուղու մուսատտագ տըր ։

Մէզքիւր էճզախանէնին մախսուս տէբօզիթօսու օլուպ , կէրէք վիլայէթլըրտէն վէ կէրէք Տէրսաատէթտէ պուլունան խաստախանէլէր վէ կէրէք րէսմի մահալլէրէ քիւլլիյէթլի էճզա լիւզումունտա, թէտարիքինէ միւգթէտիր օլտուղունու վուգու պուլաճագ հէր նէվ սըբարըշլարը սիւրաթլա իճրա օլունաճաղընը վէ էհվէն պահա իլէ ֆիրուխթընտա միւտավէմէթ գուսուր իտիլմէտիքտէն մաատա , մէզաթը հազմ վէ եազ մէվսիմինտէ տէֆը հէրարէթ իչիւն Թըպպէն իսթիմալի ֆախրի վէ մէշհուր Աքէզ սույու վէ կազօզ լիմօնաթասը իչիւն մախսուս մաքինա ճէլպի իլէ քիրէճ գայմագընտան աբի օլարագ միւճէրրէտ խալիս պիգարպոնաթ տը սուտ իլէ Սթանպօլըն էն մագպուլ սույունտան մէչրուպաթը մէզքիւրէյի թէտարիք պիրլէ , գատէհ վէ չիչէ վէ աղըը մաքինալը չիչէլէր իլէ վէ զայէթ էհվէն պէհա իլէ սաթըլմագտա , վէ եազ մէվսիմինտէ հէր նէ վագթ իսթէնիլիր իսէ մաքինա իլէ պուզ իմալ իթմէքտէ օլտուղունու խասսէթէն իլան իտէր ։

ԷԼԷՔԹՐՕ-ԹԷՐԱՊԻ

ԵԱՆԻ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԷԼԷՔԹՐԻՔԻ

Սիյալէի էլէքթրիգիյէնին իլէլ ու էմրազա սուրէթը թաթպիգինի թաըին իտէն վէ էլէքթրօ-թէրափի (թէտավիի էլէքթրիգի) տէնիլէն պիր չիւպէի իլմիյէյի թէչքիլ իտէն ֆէննը թէպապէթին չուապաթընտան պուլունան իչպու չիւպէի միւհիմմէ ազ վագթ զարֆընտա Էվրոպանըն էքսէր մէմալիքինտէ բէք զիյատէ քէսպը թէրագգի իլէմիշ օլտուղու հալտէ , Տէրսաատէթտէ հէնուզ թուֆուլիյէթ հալինտէ տիր ։ Էվրոպանըն թէրագգըեաթը ֆէննիյէսի միյանընտա պէօյլէ կիւնտէն կիւնէ մահսուսընը թէզայիւտ իթմէքտէ օլան պիր նօգսանըն իքմալի էմրինտէ պու չիւպէի միւհիմմէի թըպպիյէնին թաճսիլի իչիւն բէք չօգ էմէք սարֆըյլա մալիւմաթը մախսուսէ իսթիհսալընա վէ հաթթա պու քէրրէ Էվրոպա աթըլպալարը մէչհուրէսի տաիրէլէրինտէ պիլէ նատիրէն պուլունապիլէճէք ալաթ վէ էտէվաթը թըպպիյէ ճէլպինէ մուվաֆֆագ օլտում ։

Պու մուվաֆֆագըյէթին հուսուլինէ տէլալէթ իտէն մէսաի միւճէրրէտ էպնաի ճինսէ աֆիյէթինէ խըտմէթ իթմէք մագսատինէ մեպնի տիր , վէ զիքր օլունան ալաթ վէ էտէվաթ իչինտէ մանէճէթիգ ալէթլէրի օլտուղու կիպի կալվանիգ վէ սաիրէ ալաթը տախի պուլունուր . պինաէն ալէյհ ֆէլճ վէ քէօթիւրիւմ վէ զաաֆը ալաթը թէնասիլիյէ միյիլլու պէյինինտա նազապիլը թէտավի տատ օլունան սիյալը իլէթլէրինէ միւպթէլա օլանլար վար իսէ , բազար կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն սաաթ 5տէն 9ա գատար քէօբրիւ ճիվարընտա Ծաննի էճզախանէսինին իքինճի գաթընտա պուլունան օտաի աճիզանէմէ թէչրիֆ իթմէլէրի քէնտիլէրինէ իւմթար օլունուր ։

ՏՕՔԹՕՐ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ